Ե. ՏԱՐԻ 1461 ԹԻՒ ՀԱՅՈՑ 4380 ՏՐԷ 7   ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 15 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1888   (Ն. Տ.) 27 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1888   22 ՌԷՊԻՒԼ ԷՎՎԷԼ 1306

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

غلطه‌ده نورادونكيان خانده (ارهولك)
غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	գաղղիական արծաթ	160
» »	Վեցամսեայ	» »	80
» »	Եռամսեայ	» »	40
Գաւառաց »	Տարեկան	» »	206
» »	Վեցամսեայ	» »	100
Օտար երկիրներէ	տարեկան	ֆրանք	50
» »	վեցամսեայ	»	28

Դուրս զրկուած յօդուածոց համար ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է
Խմբագրութեանս զրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չտրուիր·

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 15 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, 1888

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՆՈՐ ՓՈԽԱՌՈՒԹԵԱՆ ԱՌԹԻՒ

(Թայմզի փարիզեան թղթակցէն, 22 Նոյմ.)

Ռուսական նոր փոխառութիւնը կրկին կամ եռապատիկ պիտի ստորագրուի Ֆրանսայի մէջ, շնորհիւ ֆրանսացի ժողովրդեան այն նախապաշարման թէ Ռուսիա բարեկամ և պաշտպան մ'է և օր մ'ալ դաշնակից պիտի լինի Ֆրանսայի։ Ամէն պարզամիտ Ֆրանսացի որ ռուսական արժեթղթի մը կը ստորագրուի, համոզուած է թէ հայրենասիրական գործ մը կ'ընէ, և հետեւապէս իւր խնայութեանց արդիւնքը կուտայ առանց խորհելու թէ ինչպէս պիտի գործածեն զայն։ Ռուսական թղթոց մէջ ամենէն նուազ հրապուրիչն է այս նոր փոխառութիւն. զի նոյնչափ ապահովութիւն ունեցող ուրիշ փոխառութիւններ կան որք այս փոխառութեան 4·65 առ 100 տոկոսէն աւելի կը բերեն։ Բայց անգլիական թերթի մը մէջ այս ռուսական փոխառութեան երկար քննադատութիւն մը աւելորդ է. զի Անգլիա չի համակրիր այս գործողութեան, ինչպէս կ'երեւի սա իրողութենէ թէ անգլիական դրամատունն որուն մաս մը առաջարկուած էր նոր փոխառութենէն՝ մէկ միլիոն ոսկիէ աւելի չէ ընդունած, գիտնալով թէ Անգլիոյ մէջ շատ խնդրողներ չպիտի ունենայ ռուսական նոր թուղթն։

Այս եղմտական գործողութիւն կ'ենթադրէ զանազան և ծանր տոկոսներով յառաջագոյն կնքեալ ռուսական փոխառութեանց տոկոսի զեղչում և արժեթղթոց միացում։ Գործողութեան կարեւորութիւնը կը կայանայ յայսմ թէ ֆրանսական հրապարակին վրայ Ռուսիոյ առաջին ձեռնարկութիւնն է, դրամական դաշնակցութիւն մ'է մի կողմէ Ֆրանսայի և ֆրանսական խնայութեանց և միւս կողմէ Ռուսիոյ միջև, ուր միջին դաս չկայ ընդ մէջ հարուստ և աղքատ դասուց։ Քաղաքական տեսակէտով, անոնք որ կը քաջալերեն ռուսական այս առաջին փոխառութիւնն ի Ֆրանսա՝ շատ անխոհեմ են և ծանր պատասխանատուութիւն կը հրաւիրեն իրենց վրայ։ Քաղաքագէտներն, որոց պաշտօնն է ազգին ճշմարիտ շահերը ցոյց տալ, ծանր սխալ մը կը գործեն Ռուսիոյ և Ֆրանսայի դրամական շահերը կապելով և Ֆրանսացիները քաջալերելով որ իրենց դրամը վստահաբար տան Ռուսիոյ։

Դրամ խնայող Ֆրանսացիք հետաքրքրաշարժ և հակասական հանգամանքներ ցոյց կուտան։ Աշխարհի վրայ չկայ ժողովուրդ մը որ Ֆրանսայի գործաւորին, արհեստաւորին, խանութպանին, գիւղացւոյն և տարազագործին չափ հաստատամտութեամբ և յարատեւութեամբ դրամ խնայէ։ Կրնանք բազմաթիւ օրինակներ յիշել այն գրեթէ դիւցազնական ճգանց որովք Ֆրանսացիք դրամ կը խնայեն, ամեն զրկում յանձն առնլով։ Բայց անգամ մը խնայուած դրամը ծանր վտանգներու կ'ենթարկեն։ Եղմտական ձեռնարկ մը ո՛րչափ աւելի քիմարական է և տարօրինակ, այս խնայողք այնչափ աւելի յօժարամիտ են իրենց դրամն այդ անդունդին մէջ նետելու։ Անկարելի է նաև Ֆրանսայէն աւելի համբերող, համակերպող, հանդուրժող բաժնետէր մը գտնել, որ գրեթէ «Շնորհակալ եմ» ըսելով կը մեկնի, երբ ընկերութենէ մը եօթն իւր դրամին 100էն 10ը միայն ետ կը տրուի իրեն։ Ֆրանսացիները քաջալերելով եռանդեամբ ստորագրելու ռուսական փոխառութեան, Ֆրանսայի մեծագոյն ոյժերէն մին կազմող այդ խնայողութեանց մեծ մասը կը փճացնեն։ Իսկ Ռուսիա մեծ յաջողութիւն կը գտնէ ո՛չ միայն զի դիւրին պայմաններով դրամ փոխ կ'առնու, այլ և որովհետեւ իւր առջեւ բացուած կը տեսնէ դրամական անսահման ասպարէզ մը՝ իւր պատերազմական ձգտումները գոհացնելու, առանց սպառելու բնիկ դրամագլուխն։

Երբ առաջարկներ եղան Ռուսիոյ, Ռոչիլտներն առաջարկեցին ռուսական նոր փոխառութիւնն ի հրապարակ հանել 100էն 81 գնով. (այսինքն՝ 81 ոսկի տալով և 100 ոսկւոյ մուրհակ առնլով Ռուսիայէն.) ռուսական խմբակ մը առաջարկեց 100էն 82. բայց ֆրանսական միացեալ դրամատունք 100էն 83 ու կէս տուին, և իրենց վրայ մնաց։ Զուարճալի դէպք մը պատահեցաւ։ Պերլինի Պլայխրէօտըր դրամատունը՝ գործն իւր վրայ առնլու համար՝ Փեթերսպուրկ ղրկեց Պ. Շվապախ, ընկեր Պլայխրէօտըր դրամատան և գերմանացի երեւելի սեղանաւոր, ռուսական և գերմանական պատուանշաններով զարդարուած։ Բայց հակառակորդ դրամատունք իմացան սորա պաշտօնն, և Ռուսիոյ մայրաքաղաքն հասնելուն, Պ. Շվապախ ոստիկանութեան հարցման պատասխանած լինելով թէ հրեայ է, ի Փեթերսպուրկ կենալու արտօնութիւն չստացաւ, և հարկադրեցաւ ետ գալ ի Պերլին, առանց բանակցութիւններ բանալու։ Նոր փոխառութիւնն ի հրապարակ հանող դրամատունք 100էն 2է աւելի միջնորդչէք չեն առնուր։ 500 ֆր.նոց արժեթուղթը կը հանեն 430 ֆր.ի, և ռուս կառավարութեան կը վճարեն 417 ֆր. 50 սանթ. բայց այս 12½ ֆր.ի շահէն կէսը կը վատնեն ծանուցմանց, միջնորդներու և նախնական ծախքերու, որով 100էն 1¼ միայն կը շահին, մինչ Ռուսիա 400 միլիոն ֆր.է աւելի գումար մը կ'ընդունի 100էն 5 տոկոսով, որ ռուսական փոխառութեան մը համար շատ հեշտ պայման մ'է։

Տեսնելով Գերմանիոյ հակառակութիւնը ռուսական նոր փոխառութեան, Ֆրանսացիք առաւելագոյն եռանդեամբ պիտի ստորագրուին։

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Վիեննա, 21 Նոյմ. առ Թայմզ. — Ռուսիոյ պատերազմական նախարարը, Զարին հրամանաց համեմատ, ծանոյց ռուսական բանակին մէջ ծառայող պուլկար սպայից թէ 1889 յունուար 1էն ետքը բանակին տումարաց մէջ Պուլկար անուամբ չպիտի նշանակուին, այլ պէտք է կա՛մ ռուսական հպատակութիւն ընդունին և կամ մեկնին։ Այս պուլկար սպայք իբր 60 հոգի են։ Անոնցմէ շատը ռուսական ծառայութեան մէջ ընդունուեցաւ յետ տապալման Աղեքսանդր Իշխանի. բայց քանի մը պուլկար սպաներ ալ ետքէն ընդունուեցան, Պուրկազի, Վառնայի, Սիլիստրէի և Ռուսճուգի ապստամբական փորձերէն ետքն։ Այս սպայից 35ն արդէն աղերսագրով խնդրեր են վերստին ընդունուիլ պուլկարական բանակին մէջ, և Ֆերտինանտ Իշխան նոցա յանցանքին աչք գոցելու տրամադիր կ'երեւի։ Պաշտօնապէս զղջում յայտնելով իրենց անցեալ ընթացքին համար և հաւատարմութեան երդում տալով Ֆերտինանտ Իշխանին, պուլկարական ծառայութեան մէջ պիտի ընդունուին ռուսական բանակին մէջ իրենց ունեցած աստիճաններով։ Բայց քանի մը պուլկար սպայք որք ի բացակայութեան դատապարտուած էին մահուան կամ երկարատեւ բանտարկութեան, չպիտի կրնան շնորհ գտնել, և ռուսական ծառայութեան մէջ պիտի մնան մշտապէս։

Ի Վիեննա քաղաքական կարեւորութիւն մը կը տրուի Զարին սոյն տնօրէնութեան, որ խաղաղասէր կ'երեւի։ Ռուսիոյ և Պուլկարիոյ միջեւ ընդհարման վտանգներն աւելի էին անշուշտ երբ տարաժամեայ վաթսուն պուլկար սպաներ Զարին կը ծառայէին։

Պ. Քարավէլով, որ նախարարապետ էր Աղեքսանդր Իշխանի տապալման պահուն, և Պ. Զանքօվ վտանգաւոր խօսքեր ըսին մակեդոնեան խնդրոյն վրայ, իբր զի անձնուիրապէս պիտի ծառայէն եղեր Ֆերտինանտ Իշխանին եթէ սա յուզէ զայդ խնդիր, որուն մեծ պէտք ունի եղեր Պուլկարիա։ Բայց Ֆերտինանտ Իշխան այնչափ ուշիմ է որ անշուշտ չի խաբուիր այսպիսի վտանգալից հրաւէրներէ։

ՆՈՐԸՆՏԻՐ ՆԱԽԱԳԱՀՆ ՄԻԱՑ. ՆԱՀԱՆԳԱՑ

Ֆիլատելֆիա, 21 Նոյմ. առ Թայմզ.—Նորընտիր Նախագահ Զօր. Բենիամին Հարրիսըն (որ 1889 մարտ ամսուն մէջ պիտի սկսի զիւր պաշտօն,) իւր սովորական բնակավայրը կը գտնուի, Յինտիանափոլիս, ուր ամեն օր ստուար ծրարներ կ'ընդունի՝ խնդակցական նամակներ պարունակող։ Երեկ պատասխան գրեց 44 նամակներու, զորս գրող հայրերը կ'իմացնէին իրեն թէ իւր ընտրութենէն ի վեր ծնած մանչերուն անունը «Բենիամին Հարրիսըն» դրած են։ Նորընտիր Նախագահին կինն ևս պատասխան գրեց բազմաթիւ նամակներու, իրեն ծանուցանող թէ իւր ամուսնոյն ընտրութենէն ի վեր ծնած շատ մը աղջիկ զաւակներու «Բաւի Հարրիսըն» անունը դրուած է։

Արդի Նախագահ Պ. Քլիվլէնտ սկսաւ պատրաստել տարեկան ճառն, որ Խորհրդարանին պիտի ներկայացուի առաջիկայ նստաշրջանին բացման առթիւ, դեկտ. 3ին։ Պիտի կրկնէ իւր ծանօթ հայեցողը՝ մաքսերը նուազեցնելու պէտքին վրայ. բայց որովհետեւ Հանրապետականաց ընտրելոյն յաջողութեամբ երկիրն այսպէս որոշած է այս խնդիր, և պաշտպանողութեան կուսակիցք յաղթանակած են, մաքսային խնդիրն հիմակ այնչափ ուշադրութիւն չի գրաւեր։

Սիուզի «Հնդիկներն», (Ամերիկայի վայրենի բնիկները,) զորս ամերիկեան կառավարութիւնն երկար ժամանակէ հետէ կը ջանար համոզել որ իրենց հողերը վաճառեն, ըսին Նախագահ Քլիվլէնտի գործակալներուն թէ ի մօտոյ ուրիշ «Մեծ Հայր» մը ունի բազմիլ ի Ուաշինկթըն, և լուր ղրկեցին առ Զօր. Հարրիսըն թէ պաշտօնի սկսելէն առաջ զինք տեսնել կուզեն։

ՍԵՐՊԻԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Վիեննա, 21 Նոյմ. առ Թայմզ. —Զարն ի Խրիմ Եալթայի կայսերական դղեակը Նաթալի Թագուհւոյն տրամադրութեան ներքեւ դրաւ, որ քանի մը շաբաթներ կ'ուզէ անցունել հոն։ Զարին այս քաղաքավարական գործը շատ ուշադրութիւն կը գրաւէ Ռուսիոյ մէջ։

Մեծ Սքուփշինայի ընտրութեանց մէջ Արմատականք մեծամասնութիւն ստանալու վրայ են։ Ռուսասէր Ազատականք այնչափ մեծ թիւ մը չեն շահիր. բայց որովհետեւ կարեւոր պարագայից մէջ Արմատականներուն հետ դաշնակից են, Պահպանողականք փոքրամասնութիւն մնալու դատապարտուած են։

Սերպիոյ ընտրողաց համագումարն է 32,000 հոգի։ Գիւղային շրջանակք, յորս ընտրութիւնն երկու աստիճանաւ է, 540 Երեսփոխան ընտրելու իրաւունք ունին. և քաղաքներն, ուր ընտրութիւնն ուղղակի է, 88 Երեսփոխան։ Քաղաքային Երեսփոխանաց առնուազն 40ն արմատական պիտի լինին եղեր։

Արմատականք յայտարարութիւն մը հանեցին, որոյ լեզուէն կ'երեւի թէ Մեծ Սքուփշինային մէջ փոքրամասնութեան կամքին շատ կարեւորութիւն չպիտի տան։

Պեկրատէ կը ծանուցուի թէ Ռուսիայէն և Չեռնակորայէն շատ մը կասկածելի մարդիկ Սերպիա մտեր են, դեկտ. 2ի վերջնական ընտրութեանց առթիւ անկարգութիւններ յարուցանելու համար։

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԶԻՆԸՆԿԷՑՈՒԹԻՒՆ

Թէեւ աշխարհի խաղաղութեան միջոցներուն վրայ Տէրութիւնք Պապին կարծիքն հարցուցած չունին, բայց Հռոմէ անգլիական լրագիրներու կը հեռագրուի թէ Լեւոն ԺԳ այս պահուս կ'աշխատի յօրինել նոր Կոնդակ մը, որով Մեծ Տէրութեանց պիտի հաղորդէ իւր թանկագին կարծիքն ընդհանուր զինընկէցութեան մը կարեւորութեան վրայ։

ԱԼԶԱՍ - ԼՈՌԷՆ
ԵՒ ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՆՈՐ ՎԱՐԿԵՐ

Գերման կառավարութիւնը Միւրալի լերանց ֆրանսական գաւառին եւ Պերնի զուիցերական գաւառին մէջտեղ Ալզաս Լոռէնի սահմանաց վրայ յոյժ կարեւոր տնօրինութիւն մ'ըրաւ, որ խորին մտատանջութիւն կը պատճառէ այն կողմանց ֆրանսական և զուիցերեան ժողովրդոց։ Պերլինէ հրաման եկաւ փակելու Լիւսէլի կայսերական մաքսատունն, եւ վաճառաց մուտքն արգիլելու այն կողմէ։ Հետեւապէս, մէկ օրէն միւսն այն կողմանց բնակիչներուն Ալզաս-Լոռէնի հետ առեւտրական յարաբերութիւնք ընդհատեցան։ Այս տնօրինութեան հետ մէկտեղ գիտելի է զի գերման կառավարութիւնը սահմանաց նոյն կէտին վրայ շատ մը հողեր գնած և իւրացուցած է, և կ'ըսուի թէ կ'ուզէ նոր բերդեր և պաշտպանութեան զօրեղ գիծ մը շինել հոն, դէմ դնելու համար յԱլզաս մտնելու փորձին, զոր Ֆրանսացիք թերեւս փորձեն զուիցերեան երկրին կողմէ։ Զուիցերեան Դաշնակցութեան Պերլինի դեսպանը դիտողութիւն պիտի ընէ, դաշնագրերու տրամադրութեանց համաձայն պահանջելով որ յիշեալ մաքսատունը դարձեալ բացուի։

Միւս կողմէ, Պերլինէ կը հեռագրեն թէ Ռայխսթակի արդի նստաշրջանին մէջ կառավարութիւնն արտօնութիւն պիտի խնդրէ 80 միլիոն մարքի փոխառութեան մը, յորմէ 50 միլիոն մարքը պիտի գործածուի նոր բերդերու և զօրանոցներու շինութեան և հրետանեաց յաւելման ու բարւոքման։ 14 միլիոն մարք ալ պիտի գործածուի կատարելագործելու և աւելի ևս ընդարձակելու ռազմական երկաթուղիներն յԱլզաս Լոռէն։ Համեմատապէս փոքր գումար մը, (5 միլիոն մարք,) կը յատկացուի նաւատորմին. զի կառավարութիւնը դեռ չէ որոշած թէ ի՛նչ տեսակէ և ո՛րչափ նոր մարտանաւեր շինել պէտք է՝ ուրիշ Տէրութեանց նաւատորմերուն նկատմամբ պէտք եղած դրից մէջ դնելու համար գերմանական նորակազմ նաւատորմն։ Երբ այս մասին վերջնական որոշում մը տրուի, 112 միլիոն մարքի արտասովոր վարկ մը պիտի խնդրուի նաւատորմին համար։

ԳՈՀԱՃԱՌ ՎԻԼՀԷԼՄ ԿԱՅՍԵՐ

Պերլին, 22 Նոյմ.—Գերմանիոյ Խորհրդարանին բացումն այսօր տեղի ունեցաւ։ Գահաճառին ներքին գործոց վերաբերեալ մասին մէջ, Կայսրը նախ կը յիշեցնէ այն դառն կորուստներ զորս կրեց գահակալութենէն յառաջ, և որոց ցաւալի յիշատակը բոլորովին չպիտի մարի երբեք գերմանական արդի սերնդեան մէջ։

«Բայց այս մտածում պէտք չէ արգիլէ զիս յրաբար և հաւատարմաբար կատարելէ իմ պարտաւորութիւններս՝ հետեւելով նախորդացս օրինակին։ Այս պարտականութեան զգացումէն ներշնչուելով, և նոյնն ի ձեզ եւս նոյնչափ զօրեղ համարելով, կ'ողջունեմ զձեզ և բարի գալուստ կը մաղթեմ։

«Կայսրութեան այլ և այլ կողմերն ըրած ուղեւորութեանցս մէջ տեսայ ամենուրեք թէ Գերմանիոյ վեհապետք և ժողովուրդք ջերմապէս յարեալ են Կայսրութեան, որ կառավարութեան վրայ կատարեալ վստահութիւն ունին։

«Այս մասին տեսած ցոյցերս համոզում կուտան ինձ թէ ազգային Միութիւնն, որ ներկայացուած է Կայսրութիւնն, ունի խորին և ամուր հիմեր բովանդակ ազգին մէջ, և անկարելի է ինձ այս մասին գոհունակութիւնս և երախտագիտութիւնս չարտայայտել։

Կայսրը կը յիշէ Համպուրկի և Պրէմի գերմանական մաքսային միութեան մէջ մտնելն, և Զուիցերիոյ հետ առեւտրական յաւելուածական պայմանագրոյ մը կնքումը։

Կ'ըսէ թէ Կայսրութեան Եղմտացոյցի ծրագիրը կը ցուցնէ եղմտային գոհացուցիչ կացութիւն մը, որ թոյլ կուտայ նոր գումարներ յատկացնել անհրաժեշտ ծախքերու։ Կայսրը գոհութեամբ կը յիշէ նաեւ տնտեսական այլ և այլ ասպարէզներու մէջ ձեռք բերուած արդիւնքները։

Կը ծանուցանէ թէ օրինագծեր պիտի մատուցուին ժառանգութեանց վրայ, տնտեսական ընկերակցութեանց վրայ, և հիւանդութեանց եւ ծերութեան տկարութեանց դէմ գործաւորաց ապահովագրութեան վրայ։

Այս մասին Կայսրը կ'ըսէ.

«Մտադիր եմ շարունակել ընկերային օրէնսդրութեան գործը զորս սկսաւ մեծ հայրս։ Չեմ կարծեր թէ հնար լինի մարդկային թշուառութիւնը վանել լոկ օրէնսդրական տնօրինութեանց օգնութեամբ, բայց կը խորհիմ թէ կառավարութեան պարտքն է ջանալ թեթեւցնելու զայդ թշուառութիւն, և հարկաւոր հաստատութեանց միջոցաւ ցոյց տալ թէ հոգածու է թշուառաց վիճակին։»

Արտաքին գործոց վրայ, Կայսրը կ'ըսէ.

«Հաստատութիւններ ունենալով յԱփրիկէ, գերման կայսրութիւնը պարտականութիւն համարեց մասնակցիլ այն պաշտաման որ նպատակն է քրիստոնէական քաղաքակրթութիւն ծաւալել այդ կողմեր։

«Մեզ բարեկամ կառավարութիւն մը, Անգլիա, և այս երկրին Խորհրդարանը դարէ մը ի վեր ճանչած են թէ այսպիսի նպատակ մը իրագործելու համար պէտք է նախ և առաջ հարուածել սեւամորթներուն իբրեւ գերի որսացուին և գերեաց տուրեւառն։ Հետամուտ եղայ ուրեմն պայմանագիր մը կնքել Անգլիոյ հետ, որ ստորագրեցաւ, և որոյ պարունակութիւնը ձեզ պիտի հաղորդուի։

«Այս պայմանագրոյ հետեւանօք, բանակցութիւնք պիտի բացուին ուրիշ բարեկամ շահակից կառավարութեանց հետ, և նոյն խնդրոյ վերաբերեալ ուրիշ օրինագծեր ձեզ պիտի ներկայացուին։

«Ամեն օտար կառավարութեանց

—)(63)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺՈՐԺ ՕՆԷ

ԿԵՆԱՑ ՊԱՅՔԱՐՆԵՐԸ

ՍԵՐԺ ԲԱՆԻՆ

—Ա՛հ, ա՛հ, ըսաւ Սավինիէն։ Ըսէք տեսնեմ, Մառէշալ, դուք ի՞նչ կ'ըսէք օրիորդ Հէրձոկին Բէյրօլի երեկոյթին գտնուելուն։ Բիչ մը տարօրինակ է, այնպէս չէ՞։

—Ինչո՞ւ համար։

—Որովհետեւ հայրը փախստական է և աղջիկը պարելու կը պատրաստուի։ Կ'երեւի թէ երկուքն ալ ոտքերնին վեր առնելու տարբեր ձեւեր ունին։

—Շատ սիրո՛ւն կը խօսիք, պարոն Տէլվառէն, բայց կը հրաւիրեմ զձեզ որ ձեր նրբամտութիւնները ձեզի պահէք, ըսաւ Մառէշալ ծանրութեամբ. այստեղ ամեն մարդու ճաշակին չեն գար անոնք։

—Օ՛, Մառէշալ, դո՛ւք ալ զիս յանդիմանելու ելաք։ Ցաւ կը պատճառէք ինձ։

Եւ կրունկին վրայ դառնալով, երիտասարդը դէպ ի շքասեղանը գնաց։

Բանին իշխանն և իշխանուհին ներս կը մտնէին, Միչլին ժպտուն և Սէրժ՝ հանդարտ դէմքով, թէպէտ սակաւ ինչ գունատ։ Բէյրօլ և Ժաննի ընդ առաջ գնացած էին։ Բոլոր ներկայից ակնարկներն անոնց կողմն ուղղուեցան։ Ժաննի՝ առանց յուզուելու, իւր բարեկամուհւոյն ձեռքը սեղմեց։ Բէյրօլ խոնարհեցաւ Միչլինի առջեւ։

—Իշխանուհի՛, ըսաւ, հաճեցէք բազուկս ընդունիլ։ Ցարմար ժամուն կը հասնիք. պարի պիտի սկսին։

—Դժբաղդաբար ինծ համար չէ, պատասխանեց Միչլին տխուր ժպիտով մը. դեռ տկար եմ, բայց հանդիսատես պիտի ըլլամ։

Եւ Բէյրօլի օգնութեամբ՝ մեծ դահլիճը մտաւ։ Սէրժ անոնց հետեւեցաւ Ժաննի հետ։

Հանդէսն իւր ամենէն ոգեւորեալ վայրկենին մէջ էր։ Նուագախումբը վալս մը կ'ածէր, եւ մետաքսներու ու շղարշներու յորձանքի մը մէջ, պարուհեաց սպիտակ ուսերն՝ արանց հագուստներուն սեւութեան մէջտեղ աւելի եւս աչքի զարնելով՝ հրապուրիչ բոլորութիւններ կ'ընծայէին։ Տաք եւ անուշահոտութեամբք սաստկապէս լցուած մթնոլորտ մը գլուխները կը բռնէր. լոյսերն աչքերը կը շլացունէին. եւ վալսին սիրահալ պտոյտքին մէջ, կանայք՝ աչքերնին յառեալ, գրեթէ նուաղեալ, իրենց պարողաց ուսին կրթնած, իբր թէ դիմադրելու համար հաճոյից խելացնորութեան, կ'անցնէին թեթեւասահ եւ խուսափուկ։

Սիւզան Հէրձոկ՝ մէն միայնակ մէկ կողմ քաշուած, պարկեշտօրէն սպիտակ շրջազգեստ մը հագած, առանց զոհարի, նստած էր պատուհանի մը մօտ։ Մառէշալ անոր կը մերձենար։ Մանկամարդ աղջիկը ժպիտով մը ընդունեց գրագիրը.

—Ուրեմն դուք չէ՞ք պարեր այս իրիկուն, օրիորդ, հարցուց Մառէշալ։

—Կըսպասեմ որ հրաւիրեն զիս, ըսաւ Սիւզան տխրութեամբ, և քոյր Աննայի նման, ո՛չ մէկուն գալը կը տեսնեմ։ Հօրս հարստութեան վրայ շարաշուք զրոյցներ կը շրջին և Արգօնաւորդներն անկման մէջ են։ Ոսկեգեղմն պարզ բրդեգեղմի տեղ կ'անցնի, և պարոնայք Լը Պրէտ, տիւ Թրամպլէյ և ընկերութիւն, ինչպէս կ'ըսեն անգլիացիք, այլ եւս ժպիտ չունին ինծ համար։

—Ինծ հետ պարելու շնորհը կ'ընէ՞ք, ըսաւ Մառէշալ պարզութեամբ. ես կատարեալ պարող մը չեմ, ըստ որում գործնականի մէջ մեծ վարժութիւն չունիմ, սակայն բարեյօժարութեամբ...

—Շնորհակալ եմ, պարոն Մառէշալ, պատասխանեց Սիւզան զեղմամբ, բայց լաւագոյն կը համարիմ ժամանակս խօսակցութեամբ անցունել. զուարթ չեմ, հաւատա՛ ինծ, և եթէ այս իրիկուն հոս եկայ, տիկին Տէվառէնի խնդրանաց վրայ էր։ Նախամեծար կը համարէի տունս մնալ։ Հօրս գործերն աղէկ չեն ընթացած, ինչպէս կ'ենթադրեն, վասնզի դրամատեականներուն մէջ անցած դարձածին տեղեակ չեմ եղած բնաւ և աւելի լալու փափագ ունիմ քան խնդալու։ Ո՛չ թէ անոր համար որ հարստութեան կ'ըղձամ, գիտէք թէ ինչպէս կարեւորութիւն չեմ տար այդ բանին, բայց այն պատճառաւ որ հայրս յուսահատ վիճակի մը մէջ լինելու է։

Մառէշալ լռիկ ունկնդրեց Սիւզանի, չհամարձակելով ըսել նմա ինչ որ կը մտածէր Հէրձոկի վրայ, եւ երկիւղած կերպիւ յարգելով ճշմարիտ ազնուութիւնը կամ կամովին կուրութիւնն ծաղկատի աղջկան որ իւր հօր ուղղամտութեան վրայ չէր կասկածեր բնաւ։

Իշխանուհին՝ Բէյրօլի թեւը մտած՝ սրահներու շրջանն աւարտած էր։ Սիւզանը նշմարեց եւ սեղանաւորէն բաժնուելով, գնաց նստաւ մանկամարդ աղջկան քով։ Հանդիսականներէն շատեր իրարու երես նայեցան եւ այնպիսի խօսքեր փախացին զորս Միչլին չլսեց, և եթէ լսէր իսկ, չպիտի հասկնար։ «Դիւցազնական ընթացք մ'է» կ'ըսէին ոմանք։ «Անամօթութեան ծայրայեղութիւնն է» կը պատասխանէին ուրիշներ։

Իշխանուհին Սիւզանի հետ խօսակցելով, իւր ամուսինը կը դիտէր որ, դրան մը յենած, աչօք Ժաննին կը հետեւէր։

Բէյրօլի մէկ նշանին վրայ, Մառէշալ հեռացած էր։ Գրագիրը կ'երթար միանալ տիկին Տէվառէնի որ Բիէսի հետ եկած կանգ առած էր սեղանաւորին գրասենեկին մէջ։ Այդ հանդիսին մէջտեղ ահագին շահեր կը յուզուէին և գլխաւոր շահակցաց միջեւ խորհրդակցութիւն մը պիտի կատարուէր։ Մառէշալի ներս մտնելը տեսնելով, տիրուհին միակ բառ մը ըսաւ.

—Բէյրօ՞լը։

—Աւասիկ, պատասխանեց գրագիրը։

Բէյրօլ աշխուժիւ մտնեցաւ տիկին Տէվառէնի։

—Լուր ունի՞ք տեսնենք, ըսաւ բուռն անձկութեամբ մը։

—Բիէս Լոնտոնէն կուգայ, պատասխանեց տիրուհին։ Մեր երկիւղն իրաւացի է եղեր։ Հէրձոկ՝ Փեսայի հետ ընկերակցութեամբ իւր կատարած մէկ գործողութեան բազը գոցելու համար, Եւրոպական Վարկի տասն միլիոնի բաժնեթղթերը տուեր է։

—Կը կարծէ՞ք թէ Հէրձոկ վերջնապէս փախստական եղած լինի, հարցուց Մառէշալ։

—Ո՛չ։ Նա աւելին ընելու կարող է, ըսաւ Բէյրօլ։ Պիտի վերադառնայ։ Բաց գիտէ որ իշխանին պատիւը վտանգի ենթարկելը, Տէվառէն վաճառատան պատիւը վտանգի ենթարկելու պէս բան մ'է։ Կատարելապէս անխռով է։

—Կարելի՞ է մին փրկել առանց միւսը փրկելու, հարցուց տիրուհին։

—Անկարելի է։ Հէրձոկ այնքան լաւ կերպիւ կցած է իշխանին շահերն իւր շահերուն, որ պէտք է կա՛մ միասին ազատել զանոնք և կամ երկուքը մէկտեղ ի կորուստ մատնել։

—Ի՞նչ, ամեն մեղքիս վրայ Հէրձո՞կն ալ ազատելու է, ըսաւ տիկին Տէվառէն ցասմամբ. բայց ի՞նչ եղանակաւ։

—Աւասիկ, պատասխանեց Բէյրօլ։ Այն բաժնեթղթերը զորս Հէրձոկ առած է, իշխանին ստորագրութեամբ ստացագիր տալով, բաժնետարց կողմէ աւանդ թողուած էին։ Եւրոպական Վարկի տեղափոխման և նոր շէնքին մէջ հաստատման միջոցին, այս բաժնեթղթք սխալմամբ միասին տարուած էին։ Բաւական է ուրեմն բաժնեթղթոց տեղ նորեր դնել։ Ստացագիրն իշխանին կը վերադարձունեմ և այս ցաւալի գործին հետքը բոլորովին կը ջնջուի։

—Սակայն բաժնեթղթոց թիւերը նոյնը չպիտի լինին, ըսաւ տիկին Տէվառէն որ գործոց մէջ մանրակրկիտ կանոնաւորութեան մը վարժուած էր։

—Այդ փոփոխութիւնը կարելի է բացատրել բարձր գնով վաճառում մը եւ կոտրած գնով գնում մը կատարելով։ Շահ մը ցոյց կուտանք եւ բաժնետարք ձայն չեն հաներ։ Արդէն, ինծ իրաւունք կը վերապահեմ՝ ժողովին մէջ երեւան հանել Հէրձոկի խաբէութիւնը, եթէ բաժնետարքս ալնդէն, մէկ կողմ թողլով Բանին իշխանը։ Անկից զատ վստահ եղէք որ Հէրձոկի հետ գործ պիտի ունենամ։ Այդ մարդուն վրայ ունեցած տխմար եւ երկարատեւ վստահութիւնս էր որ մասամբ պատճառ եղաւ այս աղէտին։ Ձեր գործն իմ գործս պիտի նկատեմ եւ պիտի կարենամ սակայն զնա անձնատուր լինելու։ Այս գիշեր իսկ Լոնտոն կ'ուղեւորիմ։ Ժամ մէկին յիսուն անցած կառախումբ մը կայ. անով կ'երթամ։ Այս տեսակ պարագայից մէջ արագ գործելն յաջողութեան առաջին պայմանն է։

(Շարունակելի)

հետ մեր յարաբերութիւնք խաղաղաւէր հանգամանք մ'ունին. Մինչ չանացի ամրացնել այս խաղաղական վիճակ, և Աւստրիոյ և Իտալիոյ հետ մեր նիզակակցութիւն չունի ուրիշ նպատակ.

«Եթէ առանց անհրաժեշտութեան ենթարկէմ գերմանիա նոյն իսկ յաղթական պատերազմի մը աղէտից, հակառակ վարուած կը լինիմ քրիստոնէական հաւատքիս եւ այն պարտաւորութեանցս զորս ունիմ կատարել իբրեւ կայսր հանդէպ գերմանական ազգին.

«Այս համոզման բերմամբ է որ պարտաւորութիւն համարեցի՝ գահակալութեանս սկիզբէն՝ երթալ անձամբ ողջունել ո՛չ միայն իմ դաշնակիցներս ի կայսրութեան, այլ և ուրիշ բարեկամ վեհապետներ, և ամենէն առաջ Գերմանիոյ դրացի վեհապետներն, անոնց հետ համաձայնելու համար ի կատարումն այն պաշտաման որուն կոչած է զմեզ Աստուած, և որ կ'ենթադրէ մեր ժողովրդոց ապահովել խաղաղութիւն և բարեկեցութիւն, ցորչափ կախեալ է մեր կամքէն.

«Վստահութիւնն որ ցոյց տրուեցաւ առ իս և առ իմ քաղաքականութիւնս բոլոր այն արքունեաց մէջ ուր այցելեցի՝ յոյս կուտայ թէ ինձ բարեկամ վեհապետներն և ես պիտի յաջողինք՝ օգնութեամբ Տեառն՝ պահպանել Եւրոպիոյ խաղաղութիւնը.»

ՎԵՐՋԻՆ ՀԵՌԱԳԻՐԵՐ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿԻ

Փեթերսպուրկ, 23 Նոյմ.— Ժուռնալ տը Սէն Փեթերսպուրկ կը հերքէ Ռուսիոյ և Քորէայի միջև դաշնագրոյ մը կնքման լուրը.

—Պերլին, 23 Նոյմ. —Պահպանողական Պ. Ֆոն Լէվեցով Ռայխսթակի նախագահ անուանեցաւ. Ա. փոխ-նախագահն ազգային-ազատական է և Բ. փոխ-նախագահն՝ ազատական-պահպանողական.

—Լոնտոն, 23 Նոյմ. —Անգլ. լրագիրք կը գովեն Վիլհէլմ կայսեր գահաճառին խաղաղասէր լեզուն. Մորնինկ Փոսթ կ'ըսէ թէ Գերմանիա կը ջանայ մեղմացնել Ֆրանսայի և Իտալիոյ յարաբերութեանց ձգտեալ վիճակը.

—Սոֆիա, 23 Նոյմ. —Այս առաւօտ Ֆէրտինանտ իշխանուհւոյն անուան տօնին առթիւ պաշտօն մը կատարեցաւ օրթոտոքս մայր-եկեղեցւոյն մէջ. Իշխանը, նախարարներով և զինուորական ու քաղաքային բարձրաստիճան պաշտօնեաներով ներկայ գտնուեցաւ, խուռն բազմութեան մը հետ.

—Պերլին, 22 Նոյմ. —Ռուսիոյ գահաժառանգ Զարեւիչն այս երեկոյ Պերլին հասաւ Քոփէնհակէ, ուր գացած էր իւր մեծ հօր՝ Դանիոյ Թագաւորին՝ գահակալութեան 25րդ տարեդարձը շնորհաւորել յանուն իւր հօր. Վիլհէլմ կայսրն իւր եղբօր և Պերլինի պահապան զօրաց բոլոր զօրապետներուն հետ կայարանն էր՝ ընդունելու համար Զարեւիչն. Այսօր՝ հանդիսական հացկերոյթ ի պալատան. Զարեւիչը պիտի ընդունի պատգամաւորութիւն մը այն Հիւսար զօրագնդէն, որուն պատուակալ գնդապետ անուանեցաւ. Զարեւիչն ընդունուեցաւ զինուորական անպիսի մեծ պատիւներով որք անսովոր են գահաժառանգ իշխաններու ընդունելութեան առթիւ. Կայսրը, կայարանին մէջ դիմաւորելէ յետոյ Իշխանն, անոր հետ գնաց Ռուսիոյ դեսպանատունն, ուր ընթրեց, առանց սպասելու այն այցելութեան զոր քաղաքավարական սովորութիւնը կը պահանջէր.

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն երէկ առաւօտ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին ապարանքը գնաց ի Նշան Թաշ և տեսակցեցաւ Ն. Բարձրութեան հետ.

Թէև երէկ ի լրոյ ծանուցինք թէ Ազգային Ժողովը ի նիստ պիտի գումարի յառաջիկայ ուրբաթ, սակայն կ'իմանանք թէ ի վերջոյ այդ նիստն յետաձգուեր է դեկտեմբերի 2ի ուրբաթին.

Ասորւոց Պատրիարք-Կաթողիկոս Ամեն. Տ. Պետրոս Սրբազան որ ի Մարտին, յատուկ գրութեամբ մը շնորհաւորած է Ամեն. Տ. Խորէն Ս. Պատրիարքի պաշտօնը.

Պատրիարք-Կաթողիկոսն այդ գրով յայտնած է թէ իւր խոր ծերութեան մէջ մեծ մխիթարութիւն կ'զգայ եւ իբրեւ Ծերունին Սիմէոն գոհութիւն կը մատուցանէ առ Աստուած որ հաճեցաւ առաջնորդել հայ ազգին՝ լաւ ընտրութիւն մ'ընելու յանձին Ամեն. Տ. Խորէն Ս. Պատրիարքի.

Ամեն. Տ. Պետրոս Սրբազան յաւելով թէ Ամեն. Տ. Խորէն Պատրիարքի ընտրութիւնը դիպուածի արդիւնք չէր այլ շնորհք Նախախնամութեան և արդիւնք Ն. Ամենապատուութեան առաքելաշաւիղ վարուց որ կ'արժէ օրինակ լինել բոլոր եկեղեցականութեան, կը վերջացնէ իւր խօսքը կար և կարողութիւն մաղթելով Ն. Սրբազնութեան.

Ասորւոց Պատրիարք-Կաթողիկոսին փոխանորդ եպիսկոպոսը սոյն նամակն անձամբ բերած յանձնած է Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր.

Ղալաթիոյ յանձնաժողովը շնորհակալութեամբ և երախտագիտութեամբ կը ծանուցանէ թէ Նշանեան Մեծ. Յովհաննէս էֆէնտի Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ վերանորոգման հանդիսին առթիւ նոյն օրն ինքնաբերաբար նուիրած է յիսուն օսմանեան ոսկի Մայր Տաճարի Թանկագին խաչկալին նորոգութեանը նպաստելու համար.

Ղալաթիոյ յանձնաժողովոյ

Վ. Ատենադպիր	Ատենապետ
Տ. ԲԱՐԱՂԱՄԵԱՆ	Թ. ՆՈՐԱՏՈՒՆԿԵԱՆ

Գոհութեամբ կը կարդանք Թուրք լրագրաց այս աւուր Աստիճանաբաշխութեան Ցուցակին մէջ, թէ Վեհ. Սուլթանը բարեհաճած է Իւլայի երկրորդ աստիճան շնորհել Ազգ. Պատրիարքարանի գործակատար Վսեմ. Աբրահամ էֆէնտի Պրէնկեանի. Կայսերական այս շնորհը նոյնքան պատուաբեր է Պատրիարքարանի բազմաշխատ գործակատար էֆէնտիին համար որքան և Ազգին համար որոյ կարեւոր մէկ պաշտօնեայն եւս իւր բաժինն կ'ունենայ վերջին օրերս Վեհ. Սուլթանի կողմէ եղած շնորհաց մէջ.

Թերթս եւս ի մասնաւորի ծանուցանելով Վսեմ. Աբրահամ էֆէնտիի աստիճանի բարձրացումն, կը յարէ թէ Ն. Վսեմութիւն օսմանեան կառավարութեան հաւատարիմ հպատակներէ մին լինելով գոհունակութեան արժանի է նորա կայսերական շնորհաց արժանանալն.

Երէկ, Կէտիկ Փաշայի եկեղեցւոյն մէջ վայելուչ շքով կատարուեցաւ Ազգ. երեսփոխան Աւետիս էֆ. Թընկըրեանի պսակադրութիւնն ընդ Օր. Տիգրանուհի Երանոսեանի. Եկեղեցին լցուած էր երկսեռ հրաւիրելոց ընտիր բազմութեամբ մը. Եկեղեցական դասէն ներկայ էին Ամեն. Խրիմեան Սրբազան, Գեր. Գարեգին եպիսկոպոս Սրուանձտեանց, վարդապետք և քահանայք.

Արժ. Յովհաննէս Ծ. Վ. Արշարունի ժամ 5ին Պատարագ մատոյց և ժամ 7ին կատարուեցաւ պսակի խորհուրդն, կնքահայրութեամբ Վաննեցի սեղանաւոր Նշան էֆ. Փարասէֆէրեանի. Դպրոցասէր Տիկնանց ընկերութեան անդամուհիք ոմանք՝ սեղանին առջեւ՝ շրջապատած էին ծաղկաւոր հարսն որ իրենց վարժարանին այս տարւոյ շրջանաւարտ ուսանողուհիներէն էր. Ամեն. Խրիմեան Հայրիկ պարագային յարմար քարոզ մը խօսելով, ի մէջ այլոց յորդոր կարդաց՝ պսակադրութիւններն, ըստ հայկական վաղեմի սովորութեան, եկեղեցւոյ մէջ կատարել այսպէս. յիշեց զփեսայն՝ իբր աշխատասէր, պարկեշտ եւ խնայասէր գաւառացի երիտասարդ մը և զհարսն՝ Կ. Պոլսեցի որբ աղջիկ մը, հաւատոյ ծնողաց զաւակ, որ կրթուած էր մայրական խնամօք Դպրոցասէր Տիկնանց ընկերութեան և ընդ մասնաւոր հոգածութեամբ Ազն. Տիկին Զապէլ Փընտըգլեանի. օրհնեց այս միութիւնն, բարեբաստիկ օրեր մաղթելով նորապսակ ամուսնացելոց ու բոլոր ներկայից և յաջողութիւն ու յառաջդիմութիւն մաղթելով անձնուէր ջանից Դպր. Տիկնանց ընկերութեան գործոյն անդամուհեաց.

Յաւարտ եկեղեցական արարողութեանց, հարսնեւորք խմբովին ելնելով եկեղեցիէն, կառքերով գնացին ի տուն Թընկըրեան էֆէնտիի ուր երկու ժամու չափ պատուասիրուելէ յետոյ, մեկնեցան իրենց շնորհաւորութիւններն յայտնելով.

ԱՅՎԱԶՈՎՍՔԵԱՆ ՆԿԱՐԱՀԱՆԴԷՍՆ

Շատեր հետաքրքիր եղած լինելով իմանալ թէ Այվազովսքեան նկարահանդիսին ո՛ր պատկերները նուիրուած էին զանազան բարենպատակ հաստատութեանց և ո՛ր պատկերները գնուած, մեզ հաղորդուած ցուցակէ մը կը քաղենք հետեւեալ ճշգրիտ տեղեկութիւնները.

Վոսփորի վրայ օսմանեան զրահաւոր մը պատկերը նուիրուած է Վեհ. Սուլթանին, Ուխտաւորաց երամակ մը [illegible] վերեւ Տիեզերքի մէջ և Փոթորիկ ի ծովու պատկերները՝ Միացեալ Ընկերութեանց, Այու Տաղ Ղրիմ ի Ծովէն՝ Դալֆայեան Որբանոցին, Ալուշտա՝ Խրիմ հարաւային եզերաց վրայ պատկերն՝ Ազգ. Հայուհեաց Ընկերութեան և Ռուսական [illegible] ընկերութեան [illegible] մը [illegible] [illegible]՝ Դպր. Տիկնանց ընկերութեան.

Իսկ Ներսէսեան Գրիգոր էֆէնտի գնած է Լուսնի ծագումն Վոսփորի վրայ, Պալթիկ ծովուն վրայ նաւաբեկեալ նաւաստի մը [illegible] և [illegible] յարձակ ծովու նկարները, և Տիգրան էֆէնտի Գարակէօզեան՝ Հռոդէս [illegible] Քէօս և Մոնթէ Գարլօ [illegible] նկարները. Ռուսական դեսպան Պ. Նելիտով եւս գնած է Գիշեր մը Ղրիմ ի [illegible] նկարը.

ԱԶԴ

Ղալաթիոյ Յանձնաժողովը պատիւ ունի ծանուցանել բարեպաշտ ուխտաւորաց թէ յառաջիկայ 17 Նոյեմբեր հինգշաբթի առաւօտ Գեր. Տ. Մաղաքիա եպիսկոպոս Օրմանեան հանդիսաւոր Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ և քարոզ պիտի խօսի յատկապէս կանանց դասուն համար ի Ս. Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ.

Միջին տաճարն այս պարագայիս մէջ իւր ամբողջութեամբը տիկնանց յատկացուած է.

Ս. Պատարագը պիտի սկսի ժամը 4ին.

Նոյեմբեր 9ի չորեքշաբթի աւուր Աշխէւէրը, որ կը պարունակէր Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր ի կայս. պալատ եւ ի Բ. Դուռն այցելութեանց և այս առթիւ կատարուած հանդէսներու նկարագիրը, թէեւ սովորականէն շատ աւելի թուով տպուած, սակայն բոլորովին սպառած լինելով, ամեն կողմէ մեզ ուղղեալ խնդրանաց գոհացում տալու և մանաւանդ մեր գաւառացի բաժանորդներն այդ նկարագրի ընթերցումէն չզրկելու համար, հարկադրուեցանք մեր այս աւուր երրորդ երեսին մէջ վերստին տպել զայն.

ՆՈՐ ԹԱՏՐՈՆ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ

ԲԵՐԱՅԻ

1888 Նոյմ. 15/27 երեքշաբթի գիշեր
ժամ 3½ին
ԱՐՏԱՔՈՅ ԿԱՐԳԻ ՇՔԵՂ ԵՐԵԿՈՅԹ
Ի ՆՊԱՍՏ
ԲԵՐԱՅԻ ԵՒ ԽԱՍԳԻՒՂԻ
ԱԶԳԱՅԻՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆԱՑ
ՀՈՎԱՆԱՒՈՐՆ
Պ. Պ. Հ. ԱԴԱՄԵԱՆ
Առաջնորդութեամբ
Պ. ՊԵՏՐՈՍ Ա. ՄԱՂԱՔԵԱՆԻ
Պիտի ներկայացնէ
ՔԻՆ ԴԵՐԱՍԱՆԸ
Թատերգութիւն ի հինգ արարս
Հեղին. ԱՂԵՔՍԱՆԴՐ ՏԻՒՄԱՅԻ

Մասնակցող Դերասանք և Դերասանուհիք են Պետրոս Մաղաքեան, Ն. Զաֆրաստճեան, Գ. Հօլասեան, Ա. Վրոյր, Յ. Պէնլեան, Տիկին Ֆասուլեաճեան, Օրիորդ Ազնիւ եւ Օրիորդ Ֆանի.

ԽՆԴԻՐՈՒՆ ԲԺԻՇԿԸ
Մէկ ծիծաղաշարժ զաւեշտ ի մի արար տաճկերէն լեզուաւ

Ի պայծառութիւն սոյն ներկայացման՝ որ մեծանուն դերասան Պ. Պետրոս Ադամեանի վերջին թատերգութիւնն պիտի լինի ի Նոր Թատրոն, Կարգադիր Մասնախումբն ամեն կանխահոգ միջոցներ ի գործ դրած լինելով՝ յոյս մեծ ունի թէ թատերասէր ազգայինք պիտի փութան իրենց քաջալերիչ ներկայութեամբն պատուել սոյն երեկոյթն, յօգուտ Բերայի և Խասգիւղի ուշիմ այլ չքաւոր հայ ուսանողաց և ի յարգանս հռչակաւոր արուեստագէտին.

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՍՏԻՃԱՆՔ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ

Իւլայի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ Հայոց Պատրիարքարանի գործակատար Պրէնկեան Վսեմ. Աբրահամ էֆէնտիի.

Երկրորդ կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Վեհ. Սուլթանի հրացանակիր գնդապետ Ահմէտ պէյի.

ԲԵՐԱՅԻ ԴԱՏԱՐԱՆՔ

Ըստ տեղեկութեանց Թարիքի, վճռաբեկ ատենի պատժական ճիւղին անդամներէն Հիլմի էֆէնտիի պաշտօն յանձնուած է քննել Բերայի դատարանաց վիճակն և հարցաքննիչ դատաւորաց գործառնութիւններն.

Հիլմի էֆէնտի արդէն ձեռնարկած է իւր պաշտօնին.

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ

Երէկ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին նախագահութեամբ յանձնաժողով մը ի նիստ գումարեցաւ ի Բ. Դուռն եւ զբաղեցաւ ելմտական ու ներքին կարեւոր խնդիրներով. Սոյն յանձնաժողովոյ մասնակցեցան Պետական Խորհրդոյ Նախագահ Բարձր. Արիֆի փաշա, Դատական Նախարար Վսեմ. Ճեվտէթ փաշա, Ներքին գործոց Նախարար Վսեմ. Մունիր փաշա, Ելմտական առժամեայ Նախարար Վսեմ. Յակոբ փաշա, Առեւտրական ու Հանրօգուտ շինութեանց Նախարար Վսեմ. Զիհնի փաշա եւ կրթական Նախարար Վսեմ. Մինիֆ փաշա.

Այս օր եւս Նախարարաց Խորհուրդն յարտասովոր նիստ պիտի գումարի.

—Աւստրիական եւ պարսկական դեսպանք ու ֆրանսական դեսպանատան գործակատար Պ. Իմպէռ երէկ Բ. Դուռը գնացին եւ յաջորդաբար տեսակցեցան Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարին եւ Վսեմ. Խորհրդականին հետ.

Պառօն տը Քալիչէ կրկին անգամ Բարձր. Մեծ Եպարքոսին քով գնաց և մինչեւ կէսօրուան ժամ 12 տեսակցեցաւ Ն. Բարձրութեան հետ. Պարսկական դեսպան Մոհսին խան եւս մինչեւ ժամ 12 տեսակցեցաւ Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարին հետ.

—Պելճիքական ու ռումանական դեսպանք և ռուսական ու գերմանական դեսպանատանց առաջին թարգմանք երէկ Բ. Դուռն երթալով յաջորդաբար տեսակցեցան Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարին և Վսեմ. խորհրդականին հետ.

—Ոստիկանութեան Նախարար Վսեմ. Քեամիլ պէյ երէկ Բ. Դուռը գնաց և Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին ներկայանալով ստացաւ Ն. Բարձրութեան ինչ ինչ հրամաններն.

ԱՒՍՏՐԻՈՅ ԿԱՅՍՐՈՒՀԻՆ

Աւստրիոյ Կայսրուհին որ ծպտեալ կը ճանբորդէ, Հօհէնէմս կոմսուհի ծածկանուամբ, ուրբաթ օրը Զմիւռնիա ժամաներ է Միրամար շոգենաւով. Ն. Վեհափառութիւն, հետն ունենալով իւր սենեկապետը, Պ. Նօբսա, կոմս Քասինին և աւստրիական հիւպատոս Պ. Բէմին, քաղաքին շուկան և տերվիշներու թէքքէն շրջելէ յետոյ, գնացեր է այցէք անցունել Եփեսոսի աւերակներն ու Բագոս լեռը, և այցելութիւն տուեր է կուսակալին որ օգոստափառ այցելուն ընդուներ է արժանավայել պատուով, հակառակ նորա ծպտեալ դիրքին.

Կայսրուհին շաբաթ օրը մեկներ է Միրամար շոգենաւով.

ԱՍԻԱԿԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

Կայս. կառավարութիւնը նկատելով որ Պ. Քաուլա Հայտար փաշա-Նիկոմիդիոյ գծին իրեն յանձնուիլը կը պահանջէ, ըստ պայմանագրոյ, և թէ միւս կողմէ յիշեալ գծին վարձակալք կընդդիմանան այսմ, իւր իրաւունքներն ի գործ դնելու համար հինգշաբթի օրուընէ ձեռք առած էր պէտք եղած միջոցները. սակայն ուրբաթ առաւօտ կանուխ, անգլ. դեսպան Սըր Ուիլիըմ Հուայթ և աւստրիական դեսպան Պառօն տը Քալիչէ երկուքն ալ զատ զատ, համիմաստ ծանուցագիր մը ուղղեցին, բողոքելով յիշեալ գծին ստացման դէմ, նախ քան զկարգադրութիւն վարձակալաց և կայս. կառավարութեան միջեւ առկախ մնացած հաշուոց. Այս ձեռնարկներուն վրայ, առաջադրեալ տնօրինութեան գործադրումն յետաձգուեցաւ.

Միւս կողմէ, Պ. Պ. Ալթ և Սիֆէլտէր որք Վիէննայի դրամատուն մը իրենց աջակից ունին, յայտարարած են Բ. Դրան թէ կ'ուզեն ի գործ դնել նախապատուութեան իրաւունքը զոր ունին և թէ կ'ընդունին Պ. Քաուլայի հետ եղած համաձայնութեանց բոլոր պայմանները, ինչպէս նաև վճարումն 6,000 000 ֆրանքին որ Ղալաթիոյ դրամատան մը յանձնուած է, կայս. կառավարութեան տրամադրութեան ներքեւ դրուելու համար.

(Մոնիթէօռ)

ՍՈՒԷԶԻ ՋՐԱՆՑՔ

Անգլիական, աւստրիական, գերմանական և իտալական դեսպանք պաշտօնապէս զեկոյց ընդուներ են թէ Սուէզի ջրանցքին պայմանագիրը վաւերացած է.

ՅՈՒՆԱՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔՆ

Յունաց Ամեն. Պատրիարքը շաբաթ օրը այցելութիւն տուաւ դատական և կրօնական գործոց Վսեմ. Նախարարին որուն հետ երկար տեսակցութիւն մ'ունեցաւ.

Պ. ՋԱԲԲԱ Ի Կ. ՊՈԼԻՍ

Պ. Ջաբբա կիւրակէ օրն այցելութիւն տուաւ Մավրոյենի փաշայի և երեկոյին ներկայ գտնուեցաւ հելլենական դեսպանատան մէջ ի պատիւ իրեն տրուած հացկերոյթի մը. Երէկ եւս այցելութիւն տուաւ գաղթականաց ընդհանուր վարչութեան նախագահ Եուսուֆ Րիզա փաշայի և յետոյ Ֆէնէրի Պատրիարքարանն երթալով տեսակցեցաւ Ամեն. Դիոնէսիոս Պատրիարքին հետ.

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՔ

Մայրաքաղաքիս աղքատաց ածուխ և փայտ բաշխուելու համար հետեւեալ նուիրատուութիւնք եւս եղած են. գումար նախորդ նուիրատուութեանց 158,135 ղրշ, Առողջապահական վարչութիւն՝ 2000 ղրշ, Տէֆթէրխանէի վարչութիւն՝ 5262, 50 ղրշ, Հանրային Պարտուց Վարչութիւն՝ 5000, Թրամվէյի ընկերութիւն 1080, Ջրի ընկերութիւն՝ 1080, ադամանդի վաճառական պարսիկ Հաճի Մէհմէտ Հիւսէյին՝ էֆ. 540, քարիւղի ամբարանոցներու տնօրէն Մոմճեան Միքայէլ էֆէնտի՝ 500, Եսկիք դրամատուն՝ 200, ապահովագրական Ռուսական ընկերութիւն՝ 100. դրամի տարբերութիւն 296, 75, գումար 174,194, 25 ղրուշ.

⁂

Մայրաքաղաքիս աղքատաց ածուխ և փայտ բաշխուելու համար կազմեալ յանձնաժողովը Վեհ. Սուլթանին մատուցած է այլ և այլ թաղապետութեանց կողմէ պատրաստուած տումարներն ուր նշանակուած են կարօտ անձանց անունները. Ն. Վեհափառութիւն եւս հրամայած է ըստ այնմ բաշխել հարկ եղած ածուխն ու փայտը. Քաղաքապետութիւնը սոյն կայս. Իրատէին համաձայն հրահանգ ուղղեց բոլոր թաղապետութեանց բաշխումը կատարել, տումարներու ներքեւը կնքել և հետզհետէ ստանալ փայտ և ածուխ.

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱՆՔԵՐԸ

Պ. Լէօնիտաս Պալթաճի, որ Թուրքիոյ այլ և այլ հանքաց շահագործման մենաշնորհն ունի, կայս. կառավարութենէն արտօնութիւն ստացեր է ժամանակի մը համար յետաձգել մենաշնորհի գործադրութիւնը. Պ. Պալթաճի շաբթուս Լոնտոն կ'երթայ դրամատերց խումբ մը կազմելու համար.

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷ

Այս աւուր Հաքիքաթի մէջ կը կարդանք.

«Յայտնի է թէ Շիրքէթի Խայրիէի պայմանաժամը վերանորոգուած է երեսուն տարուան համար.

Արդ, նորոգեալ պայմանագիրք յառաջիկայ հինգշաբթի պիտի փոխանակուին. Այս առթիւ կ'իմանանք թէ Շիրքէթի վարչութիւնն, ըստ տրամադրութեան պայմանագրոյ, յառաջիկայ շաբթու մէջ պիտի զեղչէ երթեւեկութեանց գներն.»

ՄԱՔՍԱՅԻՆ ՎԵՐԱՏԵՍՉՈՒԹԻՒՆ

Բարձրագոյն հրամանաւ մաքսային վերատեսչութեան պաշտօնատան մէջ յանձնաժողով մը կազմուած է որ պաշտօն ունի խորհրդակցիլ ինչ ինչ բարենորոգմանց վրայ. Յանձնաժողովս գլխաւորաբար կ'զբաղի կանոնաւորել նոյն վերատեսչութեան հաշուական և դրամական գործառնութիւնները.

ԼԸ ԹԻՒՐՔԻ

Գոհութեամբ կ'իմանանք թէ Լը Թիւրքի լրագիրն, որ ամիսներէ հետէ դադրած է, վաղուընէ պիտի սկսի հրատարակուիլ.

ԺԱՄԱՆՄՈՒՆՔ

Վճռաբեկ ատենի անդամներէն Էմրուլլահ էֆէնտի, որ Զմիւռնիա ղրկուած էր Մաղնիսայի Գուլէբէ ագարակին ծանուցեալ խնդիրը քննելու համար, իւր պաշտօնն աւարտած լինելով երէկ մայրաքաղաքս ժամանեց և ուղղակի կայս. պալատ գնաց.

—Երէկ մայրաքաղաքս ժամանեցին կայս. Թիկնապահ գնդապետ Իզզէթ պէյ՝ Զմիւռնիայէն, Օսմանեան Պանքայի Երուսաղեմայ ճիւղին տնօրէն Պ. Ֆրիտերիքէր՝ Եաֆայէն, Տրապիզոնի իտալական հիւպատոսը՝ Պրինտիզիէն, Նախորդ Խտիվ Իսմայիլ փաշայի որդին Մահմուտ փաշա՝ Աղեքսանդրիայէն, Բեդրապուրկի օսմանեան դեսպանատան նախորդ նաւային կցորդ Սէրմէտ էֆէնտի՝ Օտեսայէն և Բաղէշի ու Վանայ Հայ Հռոմէականաց առաջնորդ Յովհաննէս Գերապայծառ՝ Տրապիզոնէն.

ԾԽԱԽՈՏԻ ՌԷԺԻՆ

Ռէժիի վարչութիւնը ջնջած է Մուհաֆազա միւտիրիի պաշտօնը և անոր տեղ հաստատած է երեք քննիչ պաշտօնեաներ որոց երկուքն Անատոլուի ու Ռումէլիի, իսկ երրորդը ծովու վրայ շրջելով պիտի աշխատին ծխախոտի մաքսանենգութեան առաջքն առնուլ.

Կրթական Նախարար Վսեմ. Մինիֆ փաշայի ջանիւք քաղաքային բժշկական վարժարանին մէջ տասն երկու անկողնով հիւանդանոց մը հաստատուած է առ ի [illegible] բժշկութեան ուսման համար (Քլինիք). Այս հիւանդանոցին տնօրէն անուանուած է տեղակալ-գնդապետ Տօքթէօռ Պէհճէտ պէյ.

—Կիւրակէ օր Սկիւտարի մէջ Զէյնէպ անուն 120 տարեկան Թուրք կին մը մեռաւ. Վախճանեալը տեսած է իւր թոռան թոռը.

—Անատոլուի երկաթուղեաց ընկերութեան կեդրոնն ի մօտոյ մայրաքաղաքս պիտի փոխադրուի.

—Նոր Թատրոնի Ֆրանսական խումբն երէկ մայրաքաղաքս ժամանեց.

—Գարա Մուսթաֆա անուն աւազակապետն, որ Թոսիայի շրջակայքը կ'ասպատակէր, ձերբակալուեր է.

—Բարիզու երկաթուղեաց շինութեան և շահագործման ընկերութեան գլխաւոր երկրաչափ Պ. Օթօ Քաբ որ Ասիական երկաթուղեաց շինութեան գործոյն մէջ կարեւոր պաշտօն մը ստանձնած է մայրաքաղաքս կ'սպասուի.

—Մայրաքաղաքիս շրջակայ չորս գաւառակաց դատական գործերն ենթարկուած են Պոլսոյ վերաքննիչ ատենի իրաւասութեան.

—Կարնոյ լրագիրը կը պատմէ թէ այս օրերս Քղիի մէջ երկրաշարժներ պատահելով գիւղի մը շէնքերուն ամբողջն և ուրիշ գիւղի մ'ալ մէկ մասը փլեր են. այր մը փլատակաց ներքեւ մնալով մեռեր իսկ ուրիշ մը վիրաւորուեր է.

—Վերաքննիչ ատենի առեւտրական ճիւղն այսօրուընէ սկսեալ առաւօտները ժամ 5½ին պիտի բացուի և ժամ 6½ին դատավարութեան պիտի սկսի. Հետեւաբար դատի տէրք պարտին որոշեալ ժամուն ներկայ գտնուիլ. Հակառակ պարագայի մէջ կոչնագիրք պիտի ջնջուին, իսկ եթէ մէկ կողմն միայն ներկայ լինի, ի բացակայութեան դատավարութեան պիտի ձեռնարկուի.

—Նախընթաց օր Թնդանօթարանի յանձնուեցան 40 սնտուկ Մավզէրեան հրացաններ որք բերուած էին ի հաշիւ կայս. կառավարութեան.

—Ոստիկանութիւնն երէկ հեռաւոր վայրեր աքսորեց տասն-հինգի չափ չարագործներ.

—Անցեալ օր մէկ քանի զինուորք կառքով փայտ կը փոխադրէին Շիշլիի զօրանոցն երբ ձիերը խրտչելով կառքը շրջեցաւ. Զինուորք կառքին տակ մնալով անոնցմէ մին մեռաւ և մէկ քանին ալ վիրաւորուեցան.

ՕԳՏԱԿԱՐ ԽՐԱՏ ՄԸ

Շրթանց ճաթռտումն անցունելու համար առ

ճերմակ մեղրամոմ	12 կռամ
ձէթ	66 »

Հալեցո՛ւր մեղրամոմը բարեխառն ջերմութեամբ, ապա աւելցուր ձէթն և լաւ մը հարելէ զինի ձգէ խառնուրդն որ պաղի.

ՔԻՄԻԱՍԷՐՆ

ԱԶԴ

Սկիւտար Նոր-Թաղի Ս. Կարապետ Եկեղեցւոյս վագֆին՝ Պաշը-գիւղ Ճաֆէր աղա Թաղը Մօտա-ճատտէ (Պաշը-գիւղի Ս. Թադէոս Եկեղեցւոյ կից փողոցին մէջ) 11 և 13 թիւ 7 կանգուն երեսով և 15 կանգուն 4 մատ խորութեամբ, ընդամենն 106 կանգուն 4 մատ երկու գետիններն Ս. Եկեղեցւոյս մահլիւլ մնացած լինելով, ըստ օրինի աճուրդի դրուած են և պիտի վաճառուին.

Առաջին աճուրդն՝ Թուականէս սկսեալ պիտի տեւէ մինչեւ մէկ ամիս իւրաքանչիւր առաւօտ ի Թաղ. Խորհրդարանին.

Ի դիմաց Թաղական Խորհրդոյ

Վ. Ատենադպիր	Ատենապետ
ՊԱՊԻԿ Գ. ԳԱԼՃԸՆԵԱՆ	ՄԻՀՐԱՆ ՍԷԹԵԱՆ

13 Նոյմ. 1888 2240 1—3

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Բարիզ, 26 Նոյեմբեր

Պէլկրատի Ֆրանսական դեսպան Պ. Իմբ. Միլյէ Ստոքոլմի դեսպան անուանեցաւ.

Աթէնք, 26 Նոյեմբեր

Թագաւորն այսօր միջօրէէն յետոյ Ռուսիոյ դեսպանատունը գնաց, իւր խնդակցութիւններն յայտնելու համար առ [illegible]՝ Ռուսիոյ կայսրուհւոյն տարեդարձին առթիւ.

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

Ղալաթիա, 15 Նոյեմբեր
Դահեկան

Օսմանեան Քօնսոլիտէ

Երէկ երեկոյ գոց. (Միաց. Ս. Սերի)			16 24
Գիշերային գոցուելէն վերջը	»		16 24
Առաւօտեան բացուեցաւ	»	Գ. կ.	16 12
Կէս օրին	»	»	16 13

[illegible] ՏԱՒՈՒԼ

Երէկ երեկոյ		38 34
Այս առաւօտ	Գ. կ.	38 28
Կէս օր	»	38 26

[illegible]

Փոխառութիւն	Ա. Սերի	Գ. կ.	25 20
»	Բ. »	»	15 30
»	Գ. »	»	16 12

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԵՐ

[illegible] ընկերոյ	Անգլ. Լ.	4 19
Ռէժիի ընկերոյ	Օսմ. »	8 20
Պանք տը [illegible]	»	7 8
[illegible] տը վալէօր	»	4 30
Թրամուէյ	»	457 ½
Ռումէլի երկաթուղի	Ֆր.	47 75
Բաժնեթուղթ Լաւրիոնի		120

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 26 Նոյեմբեր ժամ 5 վայր. 15 երկվ.

Անգլ. քօնսոլիտէ	96 7/8
Օսմ. » Սերի Գ. բացուեցաւ	15
» » » գոցուեցաւ	14 13/16
» » » Ա.	25 ½
» » » Բ.	15 ¾
» » » Գ.	14 ¾
Օթօման 1871	80 ¾
Փոխառութիւն 1877	92 ¾
Պանք Օթօման	10 ¾
Ռուսական փոխառ. 1873	100 ¾
Եգիպտական միացեալ (Ունիֆիէ)	80 3/8
» առանձն. (բրիվիլէժիէ)	100 1/8
[illegible]	76 ½
[illegible] (փոխառ. [illegible])	102 ¼
Հունգարական պարտաթուղթ 4 %	— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	25 586

Վիեննա, 26 Նոյեմբեր ժամ 4 երկվ.

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	122 50
Օսմանեան երկաթուղի	22 80

Բարիզ, 26 Նոյեմբեր ժամ 3 վայր. 45 երկվ.

Ֆրանսական Ռանթ 4 ½ %	103 90
» » 3 %	82 95
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սերի Գ. բացուեցաւ	15 25
» » » գոցուեցաւ	15 7/8
» » » Բ.	— —
» » » Գ.	15
Օսմանեան երկաթուղի	47
» Ռէժիի բաժնեթուղթ	480
Պանք Օթօման	521 55
Քրէտի Լիոնէ	607 50
» Ֆօնսիէ	1356 25
[illegible]	1285
Սուէզի ջրանցք	2210
Ռուսական 5 % 1877 ի	103 5/8
Իտալական Ռանթ	96 85
Սպանիական (արտաքին)	72 ¼
Եգիպտական միացեալ Ֆր.	408 75
Բրիօրիթէ Թիւրք	410
Հելլենական 5 %	420
Չէք Լոնտոնի վրայ	25 30

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 26 Նոյմ. ժ. 10 վ. 30 երկվ.

Ֆրանսական Ռանթ 3 ½ %	82 83 ¾
Օսմանեան քօնսօլիտէ	15 2½
Եգիպտական	407 50

ԸՆԴԱՐՁԱԿ
ՕՐԱՑՈՅՑ
1889
ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ
ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ Ս. Փ. ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Գ. ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ
(Արամեան)

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Յառաջիկայ տարուան ընդարձակ օրացոյցը՝ բացի պարզ օրացոյցէ՝ ճոխացած է խիստ կարեւոր եւ օգտակար տեղեկութեամբք:

Գինն է 3 Ղրուշ

Կը գտնուի ամէն գրավաճառաց քով, կեդրոնատեղին է Պաղտատլեան գրատուն Յակոբեան Խան Կ. Պոլիս.
2241

ԱՄԵՆԱՊԱՏԻՒ
Տ. Տ. ԽՈՐԷՆ Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ ՀԱՅՈՑ
Ի ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱԼԱՏ
ԵՒ
Ի Բ. ԴՈՒՌՆ

Նորընտիր Պատրիարք Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան երէկ պատիւ ունեցաւ Վեհափառ Սուլթանին ներկայանալու և յետոյ իւր պաշտօնական առաջին այցելութիւնը տուաւ Նախարարաց, մեծաշուք հանդիսաւորութեամբ և շքեղութեամբ.

Ժամ 7ին, Բ. Դրան արարողապետի օգնական Նէչէթ էֆէնտի պալատական երեք կառքերով Պատրիարքարան եկաւ ուր ընդունուեցաւ Գեր. Փոխանորդ Հօր կողմէ. Ն. Վսեմութիւն Փոխանորդարանին մէջ պահ մը հանգիստ առնելէ յետոյ, Գեր. Իւթիւճեան Հօր միջոցաւ առաջնորդուեցաւ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր քով և քառորդ ժամու տեսակցութենէ մը յետոյ, Ն. Սրբազնութեան հետ ճանբայ ելան կայս. պալատ երթալու համար.

Առաջին կառքին մէջ բազմեցաւ Ս. Պատրիարք Հայրն, իւր քով ունենալով Նէչէթ էֆէնտին և դէմն՝ Պատրիարքարանի գործակատար Աբրահամ էֆէնտին, Պատրիարքական կառքին առջեւէն կ'ընթանար Արժ. Յակոբ Ծ. Վ. Այտօ, ձիաւոր, ի ձեռին կրելով Պատրիարքական Ասան, և անոր առջեւէն երկու հեծեալ բարապանք և երկու հեծեալ ժանտառմայք, Պատրիարքական կառքին կը հետեւէին չորս հեծեալ վարդապետք՝ Արժ. Սահակ Ծ. Վ. Այվատեան, Յովսէփ Ծ. Վ. Սարաճեան, Մաղաքիա Ծ. Վ. Տէրունեան և Եղիկ Վրդ. Դալքաճեան. Երկրորդ կառքին մէջ բազմած էին Գեր. Սիմէոն Արքեպիսկոպոս Սէֆէրեան և Գեր. Խորէն Արքեպիսկոպոս Նար-Պէյ և առջեւէն կ'ընթանային երկու հեծեալ բարապանք. Երրորդ կառքին մէջ Վսեմ. Իլիաս էֆէնտի Զայեան և Վահրամ պէյ Ն. Տատեան. (Կ. Սրվաճեան էֆէնտի անձնական տկարութեան պատճառաւ բացակայ էր). Իսկ Քաղաքական Ժողովոյ ատենապետ Վսեմ. Մաքսուտ Սիմոն պէյ կայս. պալատը կը գտնուէր.

Ս. Պատրիարքն և իւր ուղեկիցք ժամ 9ին մօտ Եըլտըզի պալատը ժամանելով, ընդունուեցան արարողապետ Միւնիր փաշայի կողմէ որ ընդունելութեան սրահն առաջնորդեց զանոնք. Անդ՝ քառորդ ժամ մը հանգիստ առին, որոյ միջոցին արարողապետ փաշան Վեհ. Սուլթանին հրամանաւ եկաւ հրաւիրել զՍ. Պատրիարք Հայրն, Գեր. Նար-Պէյ և Սէֆէրեան Սրբազանները, Վսեմ. Սիմոն պէյն ու գործակատար Աբրահամ էֆէնտին՝ Ն. Կ. Վեհափառութեան ներկայանալու.

Ունկնդրութիւնը տեղի ունեցաւ կայսերական Չիթ քէօշկին մէջ ուր Ամեն. Տ. Խորէն Ս. Պատրիարքն հետեւեալ ուղերձը կարդաց.

Շէվքէթլու Փատիշահըմ

Պու չաքէր գուլլարընըն Իսթանպօլ Էրմէնի Պաթրիքլիկինէ նասպ ու թայինիմ խուսուսընտա Իրատէի իհսանատէի Հազրէթի Թաճտարիլէրի էրզան պույուրուլմագլա պէրապէր հուզուրը մէրահիմ նուշուրը Շահանէլէրինէ գապուլ պույուրուլտուղումտան տօլայը արզը Թէշէքքիւր վէ մահմէտաթթէն քիւլլիյէն աճիզ պուլունմուշում.

Փատիշահըմ

Րիգաթ ալիի Շէհինշահիլէրի վէճհիլէ իֆայի հիտմէթ խըլուսքէ իթմէք Թալյիէթ վէ սատագաթը չաքիրանէմ վէ սըֆաթը րուհանիյէմ հասէպի իլէ վազիֆէի քէմթէրանէմտէն պուլունմուշ տըր. Պունա մուվաֆփագ օլմագ իչին ճէննէթմէքեան Էպուլֆէթհ Սուլթան Մէհմէտ Խանը Սանի Հազրէթլէրինին իհսաքէրտէսի օլան Պաթրիքլիք մագամը րուհանիսինէ պուլունակլըքըն ճիլաֆը չաքիրանէմ հագլաքընտա պույիկեան պույրուլտուղու հէր հալ ու անտէ միւհթաճը պուլունտուղում էլթաֆ ու ինայաթը ճէլիլէլէրինին վէ իթիմատ ու էմնիյէթի Շահանէլէրինին պուլունմագ գապուլ իթմէք գուլլարը հագգընտա տախի տէվամ պույրուլմասընը խըթիրհամ իտէրիմ.

Թապիլյէթը Սալթանաթը Սէնիյյէլէրի իլէ միւթթէֆիգ օլուպ Թախթը ալիյախթը Շահանէլէրինէ անտամ իւէ գալպ վէ քէմալը սատագաթլէ սարըլմըշ օլան Էրմէնի միլլէթի գուլլարը հատտ ու հիսապէ սըղըշմազ նիմէթ նիյմէթը Թաճտարիլէրինտէն միւթէհէնիմ օլուպ մէսուտ պուլունտուգլարընը վէ Թէպաասընըն ըրքաճ ու սատէթը հալտէ եաշամալարը իչին հէր տիւրլիւ լութֆ ու ինայէթի տիւրըլ պույուրմամագտա օլան Զաթը Շէվքէթսիմաթը Շէհինշահիլէրինէ միննէթտար վէ միւթէչէքքիր պուլունմուշ օլտուգլարընը պիւթիւն ալէմ քէմալը Փախր իլէ պէհեան իթմէքտէ վէ րուզ ու շէպ էտիյէի պայրիյէլէրինի եատ ու Թէքրար իյլէմէքտէ տիրլէր.

Հէման Ճէնապը Հագ Բապալ իւլ ալէմին Շէվքէթլու Գուտրէթլու քէմալը Մէրհամէթլու Փատիշահըմըզ Էֆէնտիմիզ Հազրէթլէրինի իլա ախըր իւտտէվրան Թախթը ալի պախթը Շահանէլէրինտէ քէմալը աֆիյէթ ու մուվաֆփագըյէթլէ պէր գարար պույուրսուն ամին. սիւմմէ վէ սիւմմէ ամին.

(Թարգմանութիւն)

«Օգոստափառ Կայսրդ իմ.

«Ձեր Վեհափառութեան Իրատէով հաստատուած ի պաշտօն Պատրիարքութեան Հայոց Կ. Պոլսոյ, պատիւ ունիմ իմ ծառայական խոնարհ շնորհակալիքս և երախտագիտութիւնս մատուցանել Ձեր Օգոստափառ Ներկայութեան ընդունելուս առթիւ.

«Վեհափառ Տէ՛ր իմ.

«Թէ՛ իբրեւ հաւատարիմ հպատակ եւ թէ՛ իբրեւ եկեղեցական պաշտօնեայ, կրկնապէս իմ նուիրական պարտաւորութիւնս պիտի լինի ներկայ պաշտօնս վարել ըստ բարձր կամաց Ձերդ Վեհափառութեան. Առ այս յաջողելու համար, կ'աղաչեմ որ Ձեր ծառային չզլանաք կայսերական այն բարձր վստահութիւնն ու բարեհաճութիւնը զորս վայելած են իմ նախորդք յորէ անտի Աշխարհակալ Սուլթան Մէհմէտի Երկրորդի, որ հաստատած է զայս Աթոռ Պատրիարքութեան Կ. Պոլսոյ.

«Հայոց Ազգն, որ պատիւ կը համարի օսմանեան հպատակութիւնն, և ամենայն հաւատարմութեամբ և անձնուիրութեամբ փարած է Ձեր Վեհափառութեան Գահուն, երախտապարտ է այն անթիւ և անգին բարեաց և այն բարեկեցութեան համար զորս կը վայելէ ընդ հովանեաւ այդ փառապանծ Գահուն. Ի սէր Իւր հպատակաց բարօրութեան ո՛չ մէկ շնորհ խնայող այսպիսի հայրագորով Ինքնակալի մը խնամութեան ներքեւ իրենց վայելած բարերարութիւններն հաւատարիմ հայ հպատակները միշտ մեծաւ պարծանօք կը հռչակեն ի լուր աշխարհի, եւ գիշեր ու ցերեկ չեն դադրիր աղօթելէ իրենց Օգոստափառ Վեհապետին համար.

«Բարձրեալն Աստուած մեր Օգոստափառ և բարեգութ Ինքնակալն անսասան պահէ իւր փառապանծ Գահուն վրայ, և ամենայն բարօրութիւն և յաջողութիւն շնորհէ Նորին Կայսերական Վեհափառութեան, Ամէն.

Վեհ. Սուլթանն հաճոյանօք ունկն դրաւ Ս. Պատրիարք Հօր բանից և շնորհս բրաւ հետեւեալ կերպիւ պատասխանելու.

Էճտատըմըն իհսաքէրտէսի օլան Պաթրիգլիգ մագամընտան սէլէֆինիզին միւֆարէգէթինտէն միւթէէսսիֆ խալիմ. միւճէրրէպ օլան էհլիյէթ վէ տիրայէթ վէ սատագաթինըզ հասէպի իլէ պաթրիգլիգէ նասպընըզ տօլայը մէմնուն օլտում. մէսալիհ Միլլիյէմիզէ հէր սընուֆ թէպաամըն մաամուրիյէթ վէ սատէթ վէ րէֆահը հալլէրինին իսթիհզալի խուսուսընա մաթուֆ օլմասը իլէ պէրապէր պունա միւթէգապիլ օլարագ Էրմէնի թէպաամըն տէվլէթիմէ օլան հիւսնի խըտմէթ վէ սատագաթլարընը տէվամ իթմէքլէրինի պէքլէրիմ. վէ Թէֆաքքիւրինըզտէն տախի պու խուսուսըն քէնտիլէրինէ տաիմա նասիհաթ օլունմասընը բէկլէյէթինիզտէն մէմուլ իտէրիմ:

Ինշալլահ բէք չօք զէման սըհհէթ ու աֆիյէթլէ մագամընըզտա պուլունուպ Թէվէճճիւհաթը Ալիյէմէ մազհար օլուրսունըզ:

(Թարգմանութիւն)

Իմ Նախահարցս հաստատած Պատրիարքական աթոռէն Ձեր նախորդին հրաժարականը ցաւ պատճառած էր ինծ.

Գոհ եղայ Ձեր ընտրութենէն ի Պատրիարքութիւն, ճանչելով Ձեր փորձեալ արժանիքը, խոհեմութիւնն և հաւատարմութիւնն.

Իմ կայսերական ջանիցս առարկայն է յառաջացնել ամեն կարգի հպատակացս բարօրութիւնը, բարգաւաճումն և բարեկեցութիւնն.

Ասոր փոխարէն կ'ակնկալեմ որ Հայ հպատակներս յարատեւեն իրենց բարուք ծառայութեան և հաւատարմութեան մէջ առ Իմ Տէրութիւնս.

Ձեր խոհականութենէն ալ կ'ակնկալեմ որ այս մասին շարունակ խրատէք զիրենք.

Կը մաղթեմ որ ընդ երկար քաջառողջ վիճակի մէջ վարէք Ձեր այս պաշտօն եւ արժանանաք կայս. շնորհաց.

Ապա Ս. Պատրիարք Հայրն հետեւեալ բարեմաղթութիւնն բրաւ.

Ալլահ Թէալա հազրէթլէրի Սայէի Շահանէնիզի իւզէրիմիզտէն էքսիք իթմէսուն. Ումում Թէպաասընըն սայէյէ հայաթը վէ համիի ճէլիլի պուլունան էֆէնտիմիզի Թէքէնիւզ համիշլէր իհսան պույուրսուն վէ հէր տիւրլիւ քէտէրտէն մասուն պույուրսուն ամին.

(Թարգմանութիւն)

Բարձրեալն Աստուած Ձեր Օգոստափառ հովանին անպակաս ընէ մեր վրայէն. Երկար կեանք պարգեւէ Իւր բոլոր հպատակաց բարերարութեան պատճառ և բարձր հովանին եղող մեր Օգոստափառ Ինքնակալին և զերծ կացուցանէ ամեն վշտէ.

Ս. Պատրիարք Հօր բարեմաղթութիւններէն յետոյ, Վեհ. Սուլթանը բարեհաճեցաւ հետեւեալ խօսքերն արտասանել.

Տուամըզտան մէմնուն օլտում. ինշալլահ գարիպէն պաշգա պիր տաւէթ իլէ կէօրիւշէճէյիմ:

(Թարգմանութիւն)

«Ձեր աղօթքէն գոհ եմ. Աստուծով ուրիշ մօտ ժամանակ մը Ձեզ հրաւիրելով պիտի տեսնուիմ.»

Կայսերական դահլիճէն ելնելով, Ս. Պատրիարքն, Նար-Պէյ և Սէֆէրեան Սրբազանք, Սիմոն պէյ և Աբրահամ էֆէնտի կայս. պալատան սրահներէ մին առաջնորդուեցան ուր քիչ յետոյ եկաւ արարողապետ Միւնիր փաշա և իւր ձեռօք Ս. Պատրիարք Հօր կուրծքէն կախեց առաջին կարգի Մէճիտիյէ պատուանշանն զոր Վեհ. Սուլթանը բարեհաճած էր շնորհել Ն. Ամենապատուութեան. Արարողապետ փաշան՝ Գեր. Նար Պէյ Սրբազանի յանձնեց երկրորդ կարգի Օսմանիյէ պատուանշան և Գեր. Սիմէոն Սրբազանին՝ երկրորդ կարգի Մէճիտիյէ, զորս Ն. Վեհափառութիւն շնորհած էր նոցա. Նոյնպէս ծանոյց Սիմոն պէյին թէ Ն. Վեհափառութիւն բարեհաճած Պալատի բարձր աստիճանաւ պատուել զՆ. Վսեմութիւն. Թէ՛ Ս. Պատրիարք Հայրն և թէ Նար Պէյ և Սէֆէրեան Սրբազանք յատկայս կրկին բարեմաղթութիւններ ըրին վասն կենաց և բարօրութեան Օգոստափառ Սուլթանին և շնորհակալութեան ջերմ արտայայտութեամբք կայս. պալատէն մեկնեցան իրենց ուղեկցաց հետ, միենոյն հանդիսիւ.

Եըլտըզի մեծ պողոտայէն ի Պէշիկթաշ և անտի Ղալաթիա խուռն բազմութիւն կեցած էր Ս. Պատրիարք Հօր անցքը դիտելու համար և ամենուրեք Ն. Սրբազնութիւն յարգանօք և համակրանօք կ'ողջունուէր Հայոց և օտարազգեաց կողմէ.

Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ, ըստ կանխորոշ կարգադրութեան, ժամ 8էն հաւաքուած էին այն եկեղեցական Հարք և աշխարհական Տեարք որք Ս. Պատրիարք Հօր պիտի ուղեկցէին ի Բ. Դուռն. Երբ ժամ 10ին ծանուցուեցաւ Ս. Պատրիարք Հօր վերադարձն ի Եըլտըզէ, կեդրոնական Վարժարանի աշակերտք, իրենց դաստիարակաց առաջնորդութեամբ, իջան եկեղեցւոյ առջեւի չիտակ ճամբան և կարգաւ շարուեցան անդ. Թէ՛ չիտակ ճամբան և թէ՛ եկեղեցւոյ շրջակայ փողոցները գրեթէ անանցանելի դարձած էին խռնեալ բազմութենէն. Արամեան Պանդոկի փողոցին մէջ կ'սպասէին պալատական և այլ կառքեր ու ձիեր, Թափօրին միանալիք հրաւիրելոց տրամադրութեան ներքեւ դրուած. Երբ Ս. Պատրիարք Հայրն և իւր ուղեկիցք հասան Ղալաթիոյ եկեղեցւոյն առջեւ, կեդրոնական Վարժարանի սանուց սկսան Ն. Սրբազնութեան ձօնեալ երգ մը երգել. եկեղեցւոյն զանգակները կը հնչէին և ժողովուրդը բուռն և երկար ծափահարութեամբք օդը կը թնդացունէր. Ս. Պատրիարք Հայրը կառքին մէջէն օրհնեց և բարեւեց զամենեսին. անդ, Թափօրին միացան եկեղեցական դասէն, Գեր. Գրիգորիս եպիսկոպոս Ալէաթճեան, Երուսաղէմի հրաւիրակ Գեր. Մամբրէ եպիսկոպոս, Գեր. Մաղաքիա եպիսկոպոս Օրմանեան և Գեր. Գարեգին եպիսկոպոս Սրուանձտեանց որք զոյգ զոյգ բազմեցան երկու կառքերու մէջ. առաջնոց հանդէպ նստաւ Տ. Մկրեան Հայրն. Իսկ աշխարհականներէն՝ Մեծ. Սարգիս էֆէնտի Կիւլպէնկեան, Անտօն էֆէնտի Հաճեան, Ներսէս էֆէնտի Ներսէսեան և Մկրտիչ էֆէնտի Մանուկեան. Թափօրին միացան նաեւ վեց ձիաւոր քահանայք՝ Տ. Խաչատուր և Տ. Գաբրիէլ Մայր Եկեղեցւոյ, Տ. Խոսրով Գասըմ գիւղի, Տ. Մեսրոպ՝ Ղալաթիոյ, Տ. Կոմիտաս՝ Բերայի և Տ. Յովհաննէս՝ Կէտիկ փաշայի.

Այսպէս, Թափօրն աւելի ստուարանալով, հանդիսական գնացքով շարունակեց իր ճամբան և անցնելով Ղալաթիոյ հրապարակէն, ուր նոյնպէս կեցցէներ և ծափեր կը լսուէին, ուղղուեցաւ դէպի Սիրքէճի և անտի Պապը Ալի Ճատտէսիէն ի Բ. Դուռն.

Բ. Դրան շրջափակին մէջ երկու կարգի վրայ բարեւի կեցած էին զինուորք և եպարքոսական պաշտօնատան գաւաններ. իսկ արտաքին կողմը գրաւեալ էր հոծ բազմութեամբ մը.

Ս. Պատրիարք Հայրն և իւր եկեղեցական ու աշխարհական ուղեկցաց մէկ մասը Մեծ Եպարքոս Բարձր. Քեամիլ փաշային ներկայացան որ ընդունեց զանոնք արժանավայել պատուով. Ն. Բարձրութիւն Տ. Խորէն Պատրիարքի պաշտօնը շնորհաւորեց համակրալից բանիւք, և Ն. Սրբազնութիւնը՝ շնորհակալութեան արտայայտութեամբ՝ յայտնեց թէ իւր յոյսը դրած է Վեհ. Սուլթանի բարձր հովանւոյն և Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին աջակցութեան վրայ.

Յետոյ, Ս. Պատրիարքն այցելութիւն տուաւ Պետական Խորհրդոյ Նախագահ Բարձր. Արիֆի փաշային, արտաքին գործոց նախարար Վսեմ. Սայիտ փաշային և խորհրդական Վսեմ. Յարութիւն փաշայի և ամենայն մեծարանօք ընդունուեցաւ.

Այս պաշտօնական այցելութիւններէ յետոյ, Ս. Պատրիարք Հայրն իւր ուղեկցաց հետ ելաւ Բ. Դուռնէն և հանդիսիւ ուղղուեցաւ ի Գում-Գափու. Այս միջոցիս, Ն. Սրբազնութեան կառքին առջեւ հետիոտն և ձիաւոր կ'ընթանային եպարքոսական պաշտօնատան և Ոստիկանութեան գաւաններ. իսկ Պատրիարքական կառքին կը հետեւէին Մեծ-Եպարքոսութենական հազարապետ Նէչէթ պէյ և երկու հեծեալ յիսնապետք. Սուլթան Մահմուտ Բ.ի դամբարանին մօտ Թափօրը կանգ առաւ և անդ Ս. Պատրիարք Հայրը՝ կառքին մէջ յոտին կանգնելով աղօթեց ըստ սովորութեան.

Յետոյ, Թափօրն իւր ճամբան շարունակեց, Գատըրղա Լիմանի ճամբով. Այդ տեղէն սկսեալ մինչեւ ի Պատրիարքարան, փողոցները գրեթէ անանցանելի դարձած էին բազմութենէն. պատուհանները և պատշգամները ծածկուած էին գորգերով և շալերով, դրօշակներով և ծաղկօք, որոց մէջտեղ Վեհ. Սուլթանին և Ս. Պատրիարք Հօր ձօնեալ վերտառութիւնք կ'երեւէին գոյնզգոյն ժապաւէններու վրայ.

Գատըրղա Լիմանի առջեւ կ'սպասէին Կէտիկ փաշայի և Գում-Գափուի դպրոց Ս. Յարութիւն եկեղեցւոյ քահանայք և դպիրք, զգեստաւորեալ և դափնիներ ի ձեռին, որք ուղերձ մը մատուցին և երգեր երգեցին.

Յունաց եկեղեցւոյն առջեւ, յոյն քահանայք զգեստաւորեալ և դպրոցական տղայք դափնիներ ի ձեռին երգերով ողջունեցին Հայոց Պատրիարքն. Վարժարանին ուսուցչաց մին յունաբէն ուղերձ մը կարդաց, յետ որոյ յոյն քահանայք եկան և Ս. Պատրիարք Հօր աջն համբուրեցին. Ն. Սրբազնութիւն շնորհակալութիւն յայտնեց և օրհնեց զանոնք.

Թափօրն, որ այստեղ տասն վայրկեանի չափ կանգ առած էր, շարունակեց իւր ճամբան.

Պատրիարքարանի փողոցն մօտ բազմութիւնն հետզհետէ կ'ստուարանար և աննկարագրելի ոգեւորութիւն կը տիրէր. Շաքարեան դեղարանին առջեւ, որ զարդարուած շէնքերուն մէջ ամենէն աւելի աչքի կը զարնէր, իւր դրօշակներով ու դափնեայ կամարներով, կ'սպասէին Գեր. Փիլիպպոս եպիսկոպոս, Պատրիարքական Գեր. Փոխանորդ Հայրն, մայրաքաղաքիս գրեթէ բոլոր եկեղեցեաց քարոզիչ վարդապետք և աւագերէցք՝ դպրաց դասէն առաջնորդեալ, Մայր եկեղեցւոյ ինչպէս նաեւ շրջակայ հայ և յոյն եկեղեցեաց զանգակներն համանուագ կը հնչէին այս պահուս, աւելի եւս պատկառելի ընծայելով տասն հազարէ աւելի ժողովրդեան բազմութեան մէջէն անցնող հանդիսական Թափօրը. Շաքարեան դեղարանին առջեւ, հայ երիտասարդներէ կազմեալ նուագածուաց խումբ մը Համիտիյէ քայլերգն սկսաւ նուագել և ժողովուրդն եռանդագին ծափահարեց «կեցցէ Վեհ. Սուլթան» և «կեցցէ Տ. Խորէն Պատրիարք» գոչելով.

Մայր Վարժարանի դուռն եւս զարդարուած էր փառաւոր կամարով մը և դրօշակներով որոց մէջտեղ կ'երեւէր կայսերական Թուղրա մը և «Փատիշահըմ չօգ եաշա» ծաղկենկար վերտառութիւն մը. Նոյնպէս «կեցցէ Տ. Խորէն Ս. Պատրիարք» վերտառութիւն մը. Վարժարանին հանդէպ տան մը պատշգամին վրայ կեցած էին սպիտակազգեստ երեք փոքրիկ աղջկունք որք ծաղիկներ կը սփռէին Թափօրին անցած պահուն.

Գեր. Փոխանորդ Հայրն, Փիլիպպոս եպիսկոպոս և վարդապետաց ու քահանայից դասն հանդիսիւ առաջնորդեցին Թափօրն մինչեւ Մայր եկեղեցւոյ դուռն, ուր բարեւի կեցած էին ժանտարմայք և ոստիկանք. Անդ, Ս. Պատրիարք Հայրն և իւր եկեղեցական և աշխարհական բոլոր ուղեկիցք կառքերէն վար իջնելով, մտան ի Մայր եկեղեցի որոյ դրան առջեւ կ'սպասէին երկու քահանայք՝ զգեստաւորեալ և խաչ ու աւետարան ի ձեռին. Նոյնպէս և սարկաւագք ու դպիրք. Անդ, Ս. Պատրիարք Հայրն զգեստաւորուելով, մտաւ ի Մայր տաճարն առաջնորդութեամբ դպրաց որք Հրաշափառ շարականը կ'երգէին. Տաճարը լուսազարդուած էր շքեղապէս եւ լցուած էր երկսեռ խուռն բազմութեամբ.

Ս. Պատրիարք Հայրը սեղանին վրայ ելնելով բարեմաղթութիւններ ըրաւ վասն Թանկագին կենաց և արեւշատութեան Օգոստափառ Սուլթան Համիտ կայսեր, վասն բարօրութեան Նորա լուսամիտ Նախարարաց և վասն անսասան պահպանման օսմանեան պետութեան. Օրհնեց զԱզգն, Եկեղեցին և ներկայ ժողովուրդն որ ջերմեռանդ «ամէն»ներով կը ձայնակցէր բոլոր մաղթանաց.

Դպիրք սկսան երգել «Թագաւոր Փառաց» շարականն, յաւարտ որոյ Ս. Պատրիարք Հայրը պահպանիչ մ'ըրաւ և միենոյն հանդիսիւ ելաւ տաճարէն. Ն. Սրբազնութիւն կանգ առնելով երջանկայիշատակ Ներսէս Պատրիարքի շիրմին առջեւ, յայտնապէս խռովեալ ձայնիւ, հոգեհանգստեան աղօթք մը արտասանեց անդ.

Ն. Սրբազնութիւն երբ Մայր Եկեղեցւոյ դրանէն ելնելով մտաւ ի Պատրիարքարան, ժողովուրդը կրկին ծափահարեց, որոտագին «կեցցէ»ներով և Պատրիարքարանի բակին մէջ ոչխար մը զենուեցաւ.

Երբ տարաժամած էր արդէն և Պատրիարքարանի մէջ լոյսեր վառուած էին, երբ Ս. Պատրիարք Հայրը Պատրիարքարանի մեծ դահլիճն ելաւ, ուր եկեղեցական և աշխարհական բոլոր երեւելիք գնացին Ն. Սրբազնութեան աջն համբուրել և իրենց շնորհաւորութիւնները մի անգամ եւս մատուցանելով մեկնեցան.

Թէշրիֆաթճի Նէչէթ էֆէնտի եւս Պատրիարքարան ելաւ և անդ մեծարուելէ յետոյ, մեկնեցաւ իւր շնորհաւորութիւնները մատուցանելով.

ԱԶԴ

Ինչպէս ծանուցուած էր յառաջագոյն Թէ Կրթասիրական Ընկերութիւն Կեսարիոյ՝ յԱզգ. իշխանութենէ իւր կանոնագրութիւնը վաւերացուցած և ըստ տրամադրութեան նորին հիմնադիր և տնօրէն ժողովները կազմած ըլլալով գործի պիտի ձեռնարկէ ընդ հուպ, արդ ներկայիւս պատիւ ունինք ծանուցանելու Մեծ. բաժանորդ տեարց եւ համայն կրթասէր ազգայնոց թէ Տնօրէն Ժողովս իւր վերջին նիստին մէջ յատուկ մասնախումբ մը ընտրած է հետեւեալ հինգ պատուարժան անձերէ, որք յառաջիկայ Նոյեմբեր 20 է սկսեալ շաբաթը միանգամ պիտի դիմեն բաժանորդաց և այլ բարեսէր անձանց նուէրներն հաւաքելու ի նպաստ սոյն ընկերութեան.

Այս առթիւ հարկ կը համարինք յիշել ի գիտութիւն համայնից թէ ընկերութեանս Կ. Պոլսոյ ճիւղն ունի այսօր պատրաստ դրամ 60 լիրայի մօտ գումար մը որ ի պահ դրուած է տնօրէն ժողովոյս Ատենապետին քով, եւ թէ սոյն գումար 100 լիրայի հասնելուն ծանօթ դրամատուն մը պիտի տրուի ըստ տրամադրութեան նորոգ վաւերացեալ կանոնագրի.

Բոլոր նուէրներ պիտի հրատարակուին ազգ. լրագրաց մէջ հանդերձ անուամբք իւրաքանչիւր նուիրատու անձանց.

Անուանք անդամոց հաւաքիչ մասնախմբի.

Տեարք Պ. Մանուէլեան, Կ. Կիւլպէնկեան, Յ. Ալլահվէրտեան, Կ. Մալխասեան, Ս. Կիւտենեան.

Ի դիմաց տնօրէն ժողովոյ

Ատենադպիր	Ատենապետ
ՍԱՐԳԻՍ Ռ. ԿԻՒՏԵՆԵԱՆ	Կ. ՎԱՃԱՆ

1888 Նոյ. 5 Կ. Պոլիս 2235 4—4

ԱԶԴ

1. Բերա Գամէր Խամամի Թաղ Գալեոնճը գուլլուղը փողոց Թիւ 97 քարուկիր տունը, որ 190 կանգուն գետին ունի և տարին 70 լիրա վարձք կը բերէ, 800 լիրայի.

2. Ղալաթիա Պերչեմպէ Պազար Թաղ Չիւրէքճի փողոց Թիւ 8 քարուկիր տունը, որ 104 կանգուն գետին ունի և տարին 36 լիրայ օսմ. վարձք կը բերէ, 300 լիրայի.

3. Ղալաթիա Սուլթան Պայէզիտ Թաղ Գապու Զըրմագ և Սուլթան Պայէզիտ փողոցները Թիւ 1 և 51 քարուկիր տունն և խանութն, որ 70 կանգուն գետին ունին և տարին 60 լիրայ օսմ. վարձք կը բերէ, 600 լիրայի.

Վերոյիշեալ կալուածներն՝ որ Ղալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ վաքֆին լինելով մահլուլ մնացած են, որոշուած է աճուրդի դնելով վաճառել. Արդ անոնք որք կը փափաքին աւելի գնով ծախու առնուլ, կը հրաւիրուին ներկայանալ ամեն երկուշաբթի և հինգշաբթի օրերն առաւօտները նոյն Եկեղեցւոյ կալուածոց մատակարարութեան սենեակը.

28 սեպտ. 1888 2134 11—16

ԱԶԴ

Նշանաւոր Տաճկագէտ Աբիկեան Մեծ. Միհրան էֆէնտիի մի նոր հրատարակութիւնը.

ՄՈՒՆՏԱՎՎԷԼ
ՍԱՐՖԻ ՕՍՄԱՆԻ

Սոյն գործ Թրքատառ մի ընդարձակ և լաւ դասակարգեալ օսմաներէն քերականութիւն է որ արդարեւ բազմարդիւն հեղինակին գլուխ գործոցը կը համարուի. տարբէն մեծապէս գնահատուած է Մէարիֆի գիտական կաճառին կողմանէ քանզի օսմանցոց սկզբանց համաձայն խմբագրուած է որով և սա առաւելութիւնն ունի որ երբ հայ աշակերտք սոյն գրքէն ուսանին անվրէպ պիտի յաջողին անցնիլ պետական բարձր վարժարանաց Թուրքերէնի մուտի քննութիւնն. Սոյն գիրք կը պարունակէ Թուրքերէնի, պարսկերէնի և արաբերէնի բոլոր կանոններն՝ քերականական մաքուր լեզուաւ մը գրուած և հարց պատասխանեօք շարադրուած. իւրաքանչիւր դասի ներքեւ դրուած են ձոխ հրահանգներ. ի վերջոյ ունի բառգրքոյկ մը և խիստ շահեկան ծանօթութիւնք. Բաղդատմամբ գործոյն ստուարութեան գինն է խիստ աժան, այսինքն 6 ղրշ. իսկ վարժարանաց համար հարիւրն 25 ղեգ.

Սոյն գործին բառական հայերէն Թարգմանութիւնը մամլոյ ներքեւ է. 2236

ՍԳՈՏԻ ՄՕՐԻՒ ՁԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ

Միլան, 17 յուլիս 85

Պարոնայք Սգոտ և Պօուն,

Սգոտի օշարակն ընտիր բաղադրութիւն մ'է, իւր դիւրամարսութեամբ և արագ իւրացուցմամբ. Ուստի պէտք է միշտ նախընտրել զայն մօրիւ ձկան իւղէն, մանաւանդ երբ փոքր տղոց պիտի տրուի. Ֆադէ-Պէնէ-Ֆրէլէի հիւանդանոցին մէջ խղճամիտ փորձերով համոզուած եմ այամ, ինչպէս եւ դուրսն ալ, ուր միշտ համապատասխանած է իմ ակնկալեալ արդեանց.

ՏՐ. ԺՈԶԷՖ ԳԱՏՏԱՆԻ

ՏՕՔԹ. ԱՂԵՔՍԱՆԴՐ ՊԷՅ ԱՐԱՊԵԱՆ

Համբաւաւոր բժիշկ ՏՕՔԹ. ԱՂԵՔՍԱՆԴՐ ՊԷՅ իւր բնակութիւնն Սկիւտարէն փոխադրած լինելով ի Գում Գաբու, Պալի փաշա Եօգուշու Թիւ 75, Սարգիս էֆ. Միրագեանի դեղարանին դէմ, կը ծանուցանէ հասարակութեան թէ ամէն օր առաւօտները մինչեւ մինչեւ ժամ 6 եւ իրիկունները ժամ 9 էն վերջն հիւանդ կ'ընդունի իւր տան մէջ. Իսկ ուրբաթ օրերը ժամ 7 էն 10 ձրի կը դարմանէ իրեն դիմող կարօտ հիւանդները. 2233 10—20

ՏՕՔԹՕՌ ՏԱՏՈՒՐ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ կոկորդի, ականջի, քիթի, բերանի և վիզի ամեն տեսակ հիւանդութեանց, ՎԿԱՅԵԱԼ Փարիզի, Լոնտրայի և Վիեննայի նշանաւոր մասնագէտ դասատուներէ, ՓՈՐՁԱՌՈՒ Եւրոպիոյ երեւելի հիւանդանոցներու մէջ ունեցած աշխատասիրութեամբ, Մայրաքաղաքս վերադարձած լինելով, իւր բնակութիւնն հաստատած է ի Մեծ փողոց Բերայի, Թիւ 447 տունը, կից Ռուսիոյ Դեսպանատան, ուր ամեն օր կ'ընդունի իրեն դիմողներն առաւօտեան ժամ 9էն մինչեւ կէսօր և կիրակիներէ զատ ամեն օր ժամ 2է մինչեւ 5 (ը. ե.) Պոլսոյ կողմը, կամուրջին դիմաց Քիւչիւքեան դեղարանն, ուր չորեքշաբթի օրերը ձրի կը դարմանէ. 7179

ԴԵՂԱՐԱՆ Վ. ՍԻՆԱՊԵԱՆ
ԻԹԻ—ԴԱՓՈՒԼՈՒ

Կ. Պոլիս Պաղճէ-գափու Թիւ 32

Սոյն առաջնակարգ դեղարանին մէջ, որ հաստատեալ է 135 տարիներէ ի վեր ի Կ. Պոլիս, այս անգամ եւս բերուած են յատկապէս Եւրոպայէն ամեն տեսակ ամենամաքուր և նոր դեղեր, որք կը պատրաստուին ամենայն ուշադրութեամբ և չափաւոր գիներով. Անդ կը գտնուին նաեւ պատուական մասնադեղեր (spécialités), հանքային ջուրեր, Նորվեկիոյ ձկան իւղեր, ևն.

Դեղարանս կը յաճախեն հետեւեալ մեծարգոյ բժիշկներն.

Տր. Կ. Նորատունկեան էֆէնտի, ամեն երեքշ. հինգշ. և շաբաթ ժամը 7—9 որ կը դարմանէ ամեն տեսակ հիւանդութիւններ, մանաւանդ եւս կը կատարէ վիրաբուժական գործողութիւնք.

Տր. Օննիկ Գափամաճեան էֆ., մասնագէտ կանանց հիւանդութեանց, որ կը գտնուի ամեն բշ. դշ. և չր. ժամը 8—10.

Տր. Պ. Ասաքէլեան, մասնագէտ կոկորդի և ականջի հիւանդութեանց և կը գտնուի ամեն բշ. դշ. և ուրբ. ժամը 8—10.

Աղքատաց համար խորհրդակցութիւնք ձրի են. Տնօրէն և պատասխանատու

2231 ԳՐԻԳՈՐ Կ. ԹՕՓՈՒԶԵԱՆ

ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑՔ ԹԷՅԻ
ԷՄ. ՊԱԼԱՊԱՆԻ ԵՒ ԸՆԿ.

ՈՒՂՂԱԿԻ ՆԵՐԱԾՈՒՄՆ

Չինաստանէն, Հնդկաստանէն եւ Ճաբոնէն

12 — Պաղչէ, Ճէլըլ պէյ խան, — 12

Եէնի Էֆէնտիի վաճառատանց դիմաց

ՆԵՐԱԾՈՒՄՆ—ԱՐՏԱԾՈՒՄՆ

Քանի տարիէ ի վեր Թէյի մեծաքանակ առեւտուր ընելով, դրամագլուխ գրկելով զայնս ի Ռուսիա և Պարսկաստան, բազմաթիւ անձանց խնդրանաց վերայ որոշեցինք քաղաքիս մէջ Թէյի կեդրոնական վաճառատուն մը հաստատել «մեծաքանակ» եւ «փոքրաքանակ» վաճառման համար. Վաճառականք, դեղավաճառք, նպարավաճառք եւ ընտանիքներն, որք վերահաս ձմրան պատճառաւ իրենց պաշարը կը պատրաստեն, եւ անոնք որ կ'ուզեն ոչ միայն լաւ, հապա նաեւ «աժան» թէյ ունենալ, կը հրաւիրուին այցելել «Թէյի մեծ մթերանոցներն» եւ գոհ պիտի մնան. 2187

Տուփերուն վրայ պահանջել Էմ. Պալապանի եւ Ընկ. ստորագրութիւնն եւ Աքլաղի պատկերն.

ԻԼԱՆ

ՕՐՄԱՆՎԷՄԱՏԻՆԻՏԱՐԷԻ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷՍԻ

Պոլիկար տաղը մատէնի հիւմայունընըն 304 սէնէսի հասըլաթընտան օլարագ մէվճուտ պուլունան 105,300 էլլի էտտի տիրհէմ ճէլտեր 409 քիւսուր խալիս սիմ իլէ 761 տիրհէմ ճէտտեր 1000 տէ 51 քիւսուր ալթունընըն միւզայէտէսի պիլիճրա Թըշրինի սանինին 22 ինճի սալը կիւնիւ սաաթ 9 րատտէլլէրինտէ գարարտատէսի քէչիտէ օլունմագ վէ 24 սաաթ զարֆընտա 100 տէ 5 զամմ գապուլ օլունուպ անտէն սօնրա զամմ գապուլ օլունմամագ վէ Թէգտիրիր իոնլաճէք էւմանը հէման նագտէն վէ տէֆաթէն վէ լիրայի օսմանի 100 ղրուշ օլարագ Օրման վէ մէատին խազինէի ումումիյէսի վէզնէսինէ Թէսլիմ օլունմագ իւզրէ միւզայիտէյէ վազ օլունտուղունտան Թալիպ օլանլարըն տէրօզիթ օլարագ իլէ պէրապէր Մալյէ նէզարէթի ճէլիլէսի տայիրէսինտէ Օրման վէ մէատին խազինէսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունուր.

14 Թշրինի սանի 304 1945

ԻԼԱՆ

ՏԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Թաշնիլէ խտարէսի մալընտէն ֆիրուխթ օլունաճագ էւիզ էլլի պին զըէ գալըն քէհէլին պէհէր քիլօսը սէքիզ պուչուք փարայա միւլթէզիմի վէ ֆիրունլար իչուն պիր սէնէլիք օլարագ ալընաճագ չալընն պէհէր տէմէթի օն իքի փարայա Թալիպի չօհտէսինտէ օլուպ իշպու Թըշրինի սանինին օն էքտինճի փէնչչէմպէ կիւնի գարարը վիրիլէճէքինտէն Թալիպ օլանլարըն մագամը սէրասքէրի լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր.

14 Թշրինի սանի 1888 2224

Նօ. 6 1—3

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 6,243,127
ՀԱՍՈՅԹ 1887 ՏԱՐՒՈՅ 1,932,350

ՆՈՐԹՀԸՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3,421,200
ՀԱՍՈՅԹ 1887 ՏԱՐՒՈՅ 946,800

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար գիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուժած վնասնին 15,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000 ՄԱՐԻԹԱՅՄ ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 102,345

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և պլօց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գօմիսիօն խանի անկիւնն երկաթէ կամրջին վրայ նայող սենեակն, առ. **ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ** Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց։

ՊԼԱՆՔԱՐԻ ԴԵՂԱՀԱՏՆԵՐ
BLANCARD
ԵՐԿԱԹԻ ԱՆԵՂԾ ԻՕՏԻՒՌՈՎ

PARIS NEW-YORK
Ընդունուած Բարիզի բժշկական Ակադեմիայէն, Ֆրանսական պաշտօնական Ֆառմաքօբէուէն, և արտօնեալ Բեթերսպուրկի Բժշկական խորհրդէն։
1858 1853

Այս Դեղահատներն, որք իրար խառնած են Իօտին և Երկաթին յատկութիւնները, մանաւանդ կը յարմարին այն բազմազան խօթութեանց որ յառաջ կուգան խոյլային սերմէն (ուռեցք, պալար եւն), հիւանդութիւնք որոց դէմ անկարող են պարզ երկաթախառն ջուրերը, Դեղնութեան, Սերմնաթափութեան, Դաշտանի հիւանդութեան, Թոքախտ, Գաղղիական ախտ եւն։ Վերջապէս ամենազօր դարման մ'են ստամոքսը գրգռելու և աւշային ու տկար խառնուածները բարեփոխելու համար։

Ծան. Անմաքուր կամ խառն երկաթի իօտիւրը գրգռիչ ապարդիւն դեղ մ'է։ Իբր ապացոյց Պլանքարի Դեղահատներուն զտութեան և վաւերականութեան պէտք է փնտռել մեր արծաթեայ կնիքն, այս ստորագրութիւնն և Union des Fabricants/ի դրոշմը։ Blancard

Դեղատուն ի Բարիզ, Rue Bonaparte 40
Զգուշանալ կեղծերէն

ԴԵՂ ՋԵՐՄԻ ԵՒ ՏԵՆԴԻՑ

Տօքթոր Այէրի ջերմային հիւանդութեանց այս դեղն՝ որ անխառն բաղադրութիւն մի է զուտ բուսեղինաց, է դառնահամ և ազդու կազդուրիչ ամեն տեսակ Ֆիզիքական խանգարմանց, որ յառաջ կուգան ճախճախուտ վայրերու ջերմոտ կլիմայից վատ ու ապականեալ օդերէն, որուն օգտակարութիւնը և ապաքինիչ ստոյգ յատկութիւնը երաշխաւորեալ է Նորա անհամար արդեանցը ստոյգ գիտութեամբն։ Այս Ֆիզիքական խանգարումներն յառաջ կուգան օդին մէջ լողացող թունաւոր աննշմարելի նիւթոց միջոցաւ, որք թոքերէն անցնելով՝ կը մտնեն արեան մէջ, կը խանգարեն լեարդը, և յառաջ կը բերեն տեսակ տեսակ ջերմեր և տենդեր, և արեան թունաւորումն, որոց աս անունները տրուած է. ջերմն և տարաւն ([illegible]), թաղանթ ջերմ ([illegible]), պարբերական ջերմն, ընդհատեալ ջերմն, մաղձային տենդ և հրատապ տենդեր։

Թունաւորեալ օդերէ պատճառեալ հիւանդութիւնք կը պատահին այն տեղեր որ մթնոլորտն ապականեալ է թունաւորեալ ճահիճներէ կամ ճախճախուտ վայրերէ ելնելով մահաբեր նիւթերով, կամ բաց ագարակներէ և ականներու ծակոտիներէն ելած թունաւոր կազերով, զորս մարդիկ կը ծծեն շնչառութեամբ։

Այէրի ջերմի ու տենդից դեղն կը ջնջէ այդ թունաւոր նիւթոց կամ կազերու ազդեցութիւնք և դուրս կը վանէ զայն մարմնոյն մէջէն, որոյ գործածութիւնն ստուգապէս անվտանգ և անվնաս է և օգուտն ստոյգ, միայն թէ տրուած հրահանգից համեմատ գործածուի։ Կը ծախուի Մինասեան և ընկերաց Ամերիկեան վաճառատան մէջ ի Ղալաթիա Կոստանդնուպոլսոյ։ 581

ԽԱՐԻՍԽ
ԿԵՆԱՑ, ԵԿԱՄՏԻՑ ԵՒ ՕԺՏԻՑ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Ի ՎԻԵՆՆԱ

Գործողութիւնք 1888 Սեպտ. ամսուն

Այս ամսուան մէջ ստացուած և ստորագրուած են 608 նոր մուրհակներ (բոլիս) որք կը կազմեն ապահովագրեալ դրամագլուխ, Ֆր. 3,272,410
Բաժիններու գանձումն » 37,710
Վճարումն մահուանց աւթիւ » 142,502
1888 դեկտ. 31ին երաշխաւորեալ հասոյթ Ֆր. 86,699,959·12
Ամբողջութիւն ապահովագրեալ գումարոց Ֆր. 408,448,921·35

Տեղեկութեանց համար դիմել առ ընդհանուր Գործակատարն Պ. ԼԻՈՆԷԼ ՊՈՆՏԻ։ Թիւնէլի հրապարակ, տուն Մայէրի, երկրորդ յարկ. 1820
Ընկերութեան սեղանաւորն է Պ. Օ. ԱՏԼԷՐ

Արտօնատէր Օ. ՏԱՄԱՏԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

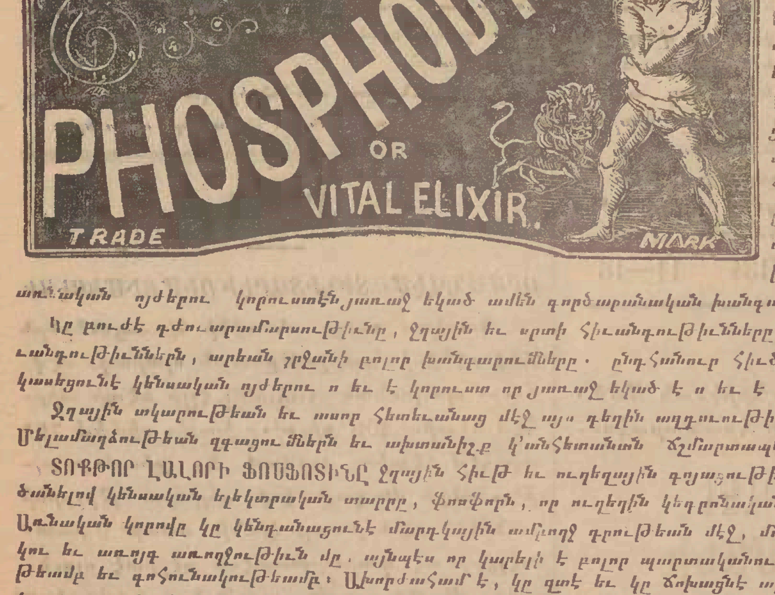

ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ ՈՅԺ ԿԱՐՈՂ.

ՖՈՍՖՈՏԻՆ ՏՕՔԹՕՐ ԼԱԼՕՐԻ —Վերջին քսան եւ հինգ տարուան մէջ ապացուցուած է թէ այս դեղը ՖՈՍՖՈՐԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ԴԱՐՄԱՆՆ է որ մինչեւ ցարդ գտնուած է, կատարելապէս բուժելու համար ուղեղի հիւանդութիւնն, անզգամութիւն, քնատութիւն, զառանցանք, առնական կարողութեան վաղահաս կորուստ, եւ առնական ոյժերու կորուստէն յառաջ եկած ամեն գործարանական խանգարում։ Կը բուժէ գժուարամարսութիւնը, ջղային եւ սրտի հիւանդութիւնները, լեարդի եւ երիկամանց հիւանդութիւններն, արեան շրջանի բոլոր խանգարումները. ընդհանուր հիւծութիւնն եւ ապառումը. կը կասեցունէ կենսական ոյժերու ո եւ է կորուստ որ յառաջ եկած է ո եւ է պատճառէ։

Ջղային տկարութեան եւ սորա հետեւանաց մէջ այս դեղին ազդուութիւնն անմիջական և մնայուն է։ Մելամաղձութեան զգացումներն եւ [illegible] կ'անհետանան ճշմարտապէս հրաշալի արագութեամբ մը. ՏՕՔԹՕՐ ԼԱԼՕՐԻ ՖՈՍՖՈՏԻՆԸ ջղային հիւթ եւ ուղեղային գոյացութիւն կ'ստեղծէ, արեան մէջ մուծանելով կենսական ելեկտրական տարրը, ֆոսֆորն, որ ուղեղին կեդրոնական ճշմարիտ գոյացութիւնն է։ Առնական կորովը կը կենդանացունէ մարդկային ամբողջ դրութեան մէջ, մարմնոյն եւ մտքին տալով հուժկու եւ սաստ առողջութիւն մը, այնպէս որ կարելի է բոլոր պարտականութիւնները կատարել վստահութեամբ եւ գոհունակութեամբ։ Ախորժահամ է, կը զտէ եւ կը ճոխացնէ արիւնն եւ նոր առուգութիւն մը կուտայ ուղեղին, ջղային դրութեան եւ մկանանց։ Իւր վերանորոգիչ ազդեցութիւնը կը տեսնուի գործածուած առաջին օրէն իսկ, ջղային դրութեան եւ մտաւորական կարողութեանց նշմարելի յաւելմամբ եւ զօրութեան եւ բարօրութեան զգացմամբ մը որ [illegible] հիւանդը [illegible] ի վեր կորուսած էր։ Մարսողութիւնը վերանորոգուած է։ Ախորժակը հրաշալի կերպով կ'աւելնայ։ Ազգաց պաշտօնը կանոնաւորապէս կը կատարուի։ Քունը կը լինի հանդարտ եւ կազդուրիչ։ Դէմքը կ'սկսի լենալ, շրթունքը կը գունաւորին, աչերը շողուն կը լինին, մորթը պայծառ եւ առողջ գոյն մը կ'առնու, մազերը ոյժ կ'առնուն։

Զգուշացէք սուտ նմանութիւններէն։ Տօքթօր Լալօրի ճշմարիտ Ֆոսֆոտինը պարունակեալ է այն աման շիշերուն մէջ որք բրիտանական կառավարութեան դրոշմը կը կրեն ու բառերով Dr. Lalors' Phosphodyne, London, England, վրան փորագրուած։ Այս դեղին ունեցած յաջողութիւնն յառաջ բերած է բազմաթիւ վտանգաւոր եւ վնասակար կեղծիք։

Մեծաքանակ եւ փոքրաքանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ եւ Պուլկարիոյ ներկայացուցչին քով,
2169 Մ. ԷՏՄՈՒՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱ
Անգլիական Ընդհանուր մթերանոց, Վոյվոտա, պահականոցին քով, կայարան Թրամուէյէն, 95 եւ 76.

ՔԱՌՈՒՉՈՒԷ ՄՈՒՃԱԿՆԵՐ
(ԼԱՍԹԻՔ ԳԱԼՕՇ)

NORTH BRITISH RUBBER Cº EDINBURGH

Անգլիոյ Էտինպուրկ քաղաքի հռչակաւոր Նորթ Պրիթիշ Րապըր և ընկերութեան գործարանին մէջ պատրաստուած։

NORTH BRITISH RUBBER Cº LIMITED TRADE MARK EDINBURGH

— Ցայտնի է թէ ժամանակէ մը ի վեր մայրաքաղաքիս մէջ ամենազէշ տեսակէն քաուչուէ մուճակներ կը վաճառուին, զորս ամեն ոք ստիպուած է գնել ձմռուան եղանակին վրայ հասնելուն պատճառաւ։ Այդ քաուչուէ մուճակներն եթէ գնով խիստ աժան լինին, խիստ յոռի տեսակէն լինելով մէկ քանի օրէն անգործածելի կը դառնան։

Անգլիոյ Նորթ Պրիթիշ Րապըր և ընկերութեան գործարանն աշխարհիս ամենէն գերազանցն է քաուչուէ մուճակներու պատրաստութեան համար։ Իւր արտադրութիւնք խիստ դիմացկուն են ու փայլուն և բուն իսկ քաուչուէ շինուած։ Բնական է այս գործարանի լաստիքներէն մէկ զոյգ միայն գնել փոխանակ միւս գործարաններու արտադրութեանէն երկու զոյգ գնելու։ Այն ընդունելութիւնը զոր նոյն գործարանի քաուչուէ լաստիքները գտած են մայրաքաղաքիս մէջ, բաւական ապացոյց մ'է նոցա գերազանցութեան։ Այս լաստիքներու խարդախութիւնն երեւան ելած լինելով հարկ է ուշադրութիւն ընել որ իւրաքանչիւր լաստիքի դուրսի կողմը գտնուի առիւծի պատկեր մը և ներսի կողմն ալ կշիռ մը։ Եւ յիշեալ նշաններուն տակը «Էտինպուրկ» բառը գրուած լինի։

Այս լաստիքներ կը գտնուին ի Ղալաթիա Փարաքէօյ թիւ 5 [illegible], ի Պոլիս Սուլթան Համամ թիւ 47 և 49 Սեպուհ Տէմիրճեանի վաճառատանց մէջ և բոլոր քաուչուէ լաստիք ծախողներու քով։ 2190

ՀԻՆՔՍԻ ԼԱՄԲԱՐՔ
(ՄԱՐՈՂ ԻՆՔՆԱՇԱՐԺ ԳՈՐԾԻՔՈՎ)

ԿԱԶԻ ԼՈՅՍԷՆ ԳԵՐԱԶԱՆՑ լոյս մը կուտան, մեծ խնայողութիւն պատճառելով հանդերձ։

Կազի պէս կը վառին, ծորակը դարձնելով, առանց վերցնելու ո՛չ կլոբ և ո՛չ շիշէն։

Կ. Պոլիս միակ կեդրոնատեղին է 2237

Օ ՊՕՆ ՄԱՐՇԷ, 354, Մեծ փողոց Բերայի։

ՍԳՈՏԻ ՕՇԱՐԱԿ
(EMULSION SCOTT)
ՄՈՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ՁՈՒՏ ԻՒՂ
Իբօֆօսֆիթ կըր և սօտայով
Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԳՈՏԻ և ՊՕՈՒՆԻ, ի Նիւ-Եորք

Կաթին չափ ախորժահամ է.

Մորուի ձկան հում իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, Իբօֆօսֆիթներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճռզածութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն,

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով. Գործակատարք են Համմէր և Հիրշէլ, Պոլիս. 1691

Յ. ՍԵՐՈՎԲԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՍԻԼԻԱ

Կ'ընդունին ամեն տեսակ արտածութեան եւ ներածութեան ապրանաց յանձնարարութիւններ որք կը գործադրուին շահաւէտ կերպով եւ նպաստաւոր պայմաններով. հասցէ O. Séropian & Cie Marseille. Հեռագրոյ համար, Séropian Marseille.
1834

La Compagnie d'Assurences La Mannheim
ET
La Compagnie de Ré-Assurances de Mannheim

Ի ՄԱՆՀԱՅՄ
ԸՆԴԴԷՄ ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՎՏԱՆԳԱՑ

Ամբողջ դրամագլուխ	12,500,000 ֆրանք
Պահեստի »	2,825,000 ֆրանք

Կ'ապահովագրուին դրամ, թանկագին մետաղ, արժէթուղթ, գոհարեղէն եւն [illegible] ծրարներ, որք յանձնուած են ամենազգի թղթատարական փոխադրութեանց կամ փոխադրութեան ընկերութեանց։

Վերոյիշեալ ապահովագրութիւնք կը կատարուին La Mannheim Cº d'Assurances et la Cie de Ré-Assurances de Mannheim ընկերութեանց կողմէ, որք ի միասին ունին 30,500,000 ֆրանք։

Կ'ապահովագրուին շոգենաւով, երկաթուղւով, առագաստանաւով փոխադրուած ապրանքներ։

Գիները շատ չափաւոր են և պայմանները շատ ազատ։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել առ

Տ. ԼԸՊԷ ԵՒ ՎԻԳԴՈՐ ՌՐԻԻ
1132 Ընդհանուր Գործակատարք ի Կ. Պոլիս այս երկու Ընկերութեան

ՖՐԱՆՔՕ-ՀՕՆԿՐՈՒԱԶ
ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ Ի ՊԻՒՏԱԲԷՍԹ
ՀԱՆԴԵՐՁ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՄԲ

Արտօնեալ դրամագլուխ	20,000,000
Գանձեալ »	10,000,000
Մահուան արկածից դէմ պահեստի	12,000,000

Արեւելից Տնօրէն. Մ. Եօժէն Բարարօր
» [illegible] գործակալ և քննիչ. Մ. Նազարէթ Եազըճեան

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԳԼԽԱՒՈՐ ՔԱՂԱՔԱՑ ԳՈՐԾԱԿԱԼՔ

Տեարք Պալեօղեան և Պալըքճեան Զմիւռնիա. Գասպարեան և Տամամայեան Ատանա. Գ. և Ս. Սեթեան Հալէպ. Բ. Շէրէֆէտտին և Տէրունեան Ատալիա և Սպարթա. Սիմէօն Տէյիրմէնճի օղլու Բռուսա, եւն եւն։

Ֆրանքօ-Հունգարական կենաց անանուն ընկերութիւնը խիստ դիւրամատչելի պայմաններով մահուան դէմ ապահովութիւններ կ'ընդունի, նոյնպէս փոքր տղայոց և աղջկանց ի չափահասութեան վճարելի պայմանաւ։

Աւելորդ կը համարիմք ըսել թէ ամեն ընտանեաց և զաւակաց տէր անձանց իբր նուիրական պարտականութիւն մ'է տարեկան փոքրիկ զոհողութեամբ մը իւր կեանքն և իւր զաւակաց ապագան ապահովել. կամ ի ծերութեան օրերու և կամ յետ մահու իւր իրեն կինն և զաւակունքը, աղքատութեան սոսկալի ճիրաններէն հեռի պահելու համար. ուստի արգոյ հասարակութեան լուրջ ուշադրութիւնը կը հրաւիրեմք Ֆրանքօ-Հունգարական ընկերութեան շահաւէտ պայմաններուն և վիճակահանութեան մասնաւոր տեսակներուն որ մէն մի տարի Պիւտաբէշթի մէջ ի ներկայութեան կայսերական պաշտօնէից տեղի կունենան, մէն մի շահող թիւ 100 անգլիական ոսկի շահելու պայմանաւ։

Աւելի ընդարձակ և կարեւոր տեղեկութիւններ ստանալու համար պէտք է դիմել առ վարչութիւն. Ամեն լեզուէ յայտարարութիւնք ձրի կը տրուին։

Գոհութեամբ կը ծանուցանեմք յարգոյ հասարակութեան թէ, ընկերութեանս 1885 յունվար 1էն մինչ 1886 տարւոյն յունվար 1ի ընդհանուր գործողութեանց հաշուեցուցակին, (վաւերացեալ Աւստրիոյ-Հունգարական կառավարութենէն նշանակեալ քննիչ Խորհրդարանէն) պահեստի գումարին վրայ 2 միլիոն ֆրանգի պատկառելի գումարի մը յաւելում գոյացած է, որով անցեալ տարւոյն 10 միլիոն պահեստի գումարը ներկայիս 12 միլիոն է։ 654

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ
SOUTH BRITISH AND NATIONAL ՍԱՈՒԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՆԷՑԸՆԸԼ

Ստորագրեալ դրամագլուխ	4000,000	Անգլ. ոսկի
Պահեստի »	500,000	» »
1873էն ի վեր վճրլ. կորուստք	2,500,000	» »

GLASGOW & LONDON ԿԼԱՍԿՕՎ ԷՆՏ ԼԸՆՏԸՆ
Դրամագլուխ 300,000 Անգլիական ոսկի
Թուրքիոյ համար ընդհանուր գործակալք ՀՕԹՍ ԵՒ ԵՂԲԱՐՔ ԵՒ ԸՆԿ.
(1880) Պոլիս, Սուլթան Համամ, Սալուհէ խան, թիւ 13, 14, 15

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷԻ
ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ
188[illegible] Հոկտ. 21 Ուրբաթ օրէն սկսեալ մինչեւ նոր տնօր.

(Բաց է կիրակի օրերէն) Եւրոպական եզերէն կամուրջ ելնող շոգենաւաց երթեւեկութիւն

Ժ. Վ.		Թ.
» 2 —	Ենիմ. Մեգարպ. Պեյլիք. Թարպ. Ենիքէ Միրկ. Ռ. Հիսար (Ռ. Հիսարի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	18
» 3 15	Ենիմ. Մեգպ. Պեյ. Թարպ. Ենիքէ. Ստէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պեպէք (Արնավ. շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի)	32
4 45	Ենիմ. Մեգպ. Պեյլիք. Թարպ. Ենիքէ. Ստէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պեպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պեշիք	34
6 —	Ենիմ. Մեգպ. Պեյ. Թարպ. Ենիքէ. Ստէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պեպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պեշիք.	33
7 —	Ենիմ. Մեգարպ. Պեյլիք. Թարապ. Պեյքօզ Բաշպ. Ենիքէ. Միրկ. Գանլըճ. Ռ. և Ա. Հիսար Գանտիլ. Արնավ. Չէնկ. Պեյլեր. Օրթաք. Գուզ. Պեշիք. Իւսկ.	25
8 15	Ա. և Ռ. Գավագ Ենիմ. Մեգ. Պեյ. Թար. Ենիքէ. Միրկ. Ռ. Հիսար Պեպէք Արնվ. Գուրչ. Օրթ. Պեշիք.	19
10 —	Մեգարպ. Պեյ. Թարապ. Ենիքէ. Միրկ. Ռ. Հիսար Արնավ. Օրթաք. Պեշ.	21
	Արնավուտքէօյէն կամուրջ ելնող շոգենաւք	
» 1 45	Ենիքէ. Ստէն. Պօյճ. Ռ. Հիսար Պեպէք Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պեշիք.	20
« 1 45	Պեպէք Արնվ. Գուրուչ. Օրթ. Պեշիք.	25
» 2 50	Ռ. Հիսար Պեպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պեշիք. Գապաթաշ	33
« 3 35	Արնվ. Գուր. Օրթ. Պեշիք.	23
» 4 20	Պեպէք Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պեշիք. Գապ.	21
10 50	Հիսարէն ուղղակի կամուրջ	1
11 20	Պեպէքէն ուղղակի կամուրջ	25
	Ասիական եզերէն կամուրջ ելնող շոգենաւք	
» 1 45	Վանիք. Չէնկ. Պեյլ. Գուզ. Գապ.	34
» 2 —	Պեյքօզ Բաշպ. Զուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտ. պիտի հաղրդ.)	23
» 2 40	Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պեյլ. Գուզկ. Պեշիքթաշ	21
2 45	Ռ. Ա. Գավագ Մեգարպ. Պեյլք. Թարպ. Պեյք. Բաշպ. Չուպուգ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Վանիք. Չէնկ. Պեյլ. Գուզկ. (Ուրբաթ օրերը ժ. 3 15 Իւսկիւտար)	19
» 3 15	Գանտ. Արնվ. Չէնկ. Պեյլ. Գուզկ. Պեշիք. Իւսկ.	1
4 45	Գանտ. Վան. Չէնկ. Պեյլ. Գուզկ. Իւսկ. (Բացի ուրբաթէ)	18
4 45	Պեյք. Բաշպ. Զուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պեյլ. Գուզ. Պեշիք.	20
7 —	Միրկ. Ռ. Ա. Հիսար Գանտ. Արնվ. Չէնկ. Պեյլ. Օրթ. Գուզկ. Պեշիք. Իւսկ.	1
9 —	Պեյլիք. Թարպ. Պեյքօզ Բաշպ. Գանլըճա Ա. Հիսար Գանտիլ. Վանիք. Չէնկէլ. Պեյլերպէյ Գուզկ. Իւսկ.	23
10 20	Գանտիլլի Չէնկելքէօյ	33
11 —	Գուզկունճուքէն ուղղակի կամուրջ (Բացի ուրբաթէ)	20

» Այս նշանը կրող շոգենաւք Նոյեմ. 10էն սկսեալ մէկ քառորդ ժամ վերջ պիտի երթեւեկեն։

(Բաց է կիրակի օրերէն) կամուրջէն Եւրոպական եզերք երթեւեկող շոգենաւաց ժամերը

3 —	Պեշիք. Օրթ. Արնվ. Պեպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Ենիքէ. Թար. Պեյլք. Մեգպ. Ենիմահալլէ	34
3 15	Գապաթ. Իւսկ. Պեշիք. Գուզկ. Օրթ. Պեյլեր. Չէնկէլ. Արնավ. Գանտիլ. Ա. և Ռ. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Ենիքէ. Բաշպ. Պեյք. Թարապ. Պեյ. Մեգ. Ենիմահալլէ	25
4 15	Պեշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պեպէք Ռ. Հիսար Պօյճ. Ենիքէ. Թարպ. Պեյք. Ենիմ.	33
5 —	Իւսկ. Պեշիք. Գուզկ. Օրթաք. Պեյլ. Պէնկ. Արնվ. Գանտ. Ա. և Ռ. Հիսար Գանլ. Միրկ.	1
6	Գապաթ. Պեշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պեպէք. Ռ. Հիսար Միրկ. Ստէն. Ենիքէ. Պեյք. Թարապ. Պեյ. Մեգր. Ենիմ. և Գավագներ	19
7 —	Պեշիք. Իւսկ. Գուզկ. Օրթ. Պեյլեր. Չէնկ. Արնվ. Գնտիլ. Ա. և Ռ. Հիսար Միրկէօն Ենիքէ. Թարպ. Պեյլիք.	23
8 30	Պեշիք. Օրթ. Արնավ. Պեպ. Ռ. Հիսար Միրկ. Ենիքէ. Թարպ. Մեգար. Պեյ.	21
10 30	Ռ. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Ստէն. Ենիքէ. Թարպ. Պեյլիքտաշը. Մեգար. Ենիմ.	18
11 10	Ենիքէ. Թարպ. Պեյ. Մեգպ. Ենիմ.	19
11 35	Պեպէք Ռ. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Ստէն. Ենիքէ.	20
	Կամուրջէն Արնավուտքէօյ երթեւեկող շոգենաւաց ժամերը	
» 3 10	Ուղղակի Արնավուտգիւղ	33
» 3 50	Ուղղակի Պեպէք	21
9 55	Պեշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. Պեպ. Ռ. Հիսար (Վապօր [illegible] շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	1
10 3[illegible]	Պեշիք. Օրթ. Գուր. Արնվտ. Պեպէք	25
11 20	Գապ. Պեշիք. Օրթ. Գուր. Արնավ. Պեպէք Ռ. Հիսար Պօյաճքէ.	33
11 40	Պեշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնվ. Պեպէք	1
12 —	Պեշիք. Օրթ. Գուր. Արնվտ.	25
	Կամուրջէն Ասիական եզերք երթեւեկող շոգենաւաց ժամերը	
3 15	Իւսկ. Գուզկ. Պեյլ. Չէնկ. Վանիք Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Չուպուգ. Բ. պաշճէ Պեյք.	20
4 10	Ուղղակի Գանտիլլի (Բացի ուրբաթէ)	18
9 25	Պեշիքթաշ, Գուզկունճ. Պեյլեր. Չէնկէլ. Վանիք. Գանտիլ. (Գավագներ գացող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	33
10 5	Գանտիլլի Ա. Հիսար Գանլ. Չուպ. Բաշպ. Պեյք. Թարպ. Մեգարպ. Գավագներ	33
10 40	Իւսկ. Գուզ. (Բացի ուրբաթէ)	20
10 50	Պեշիք. Գուզկ. Պեյլեր. Չէնկէլ. Վան. Գանտ. Պեպէք (Ուրբաթ օրերը Իւսկ. Գանտ. շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի)	34
11 20	Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Չուպ. Բաշպ. Պեյքօզ	23
11 45	Գապթ. Գուզ. Պեյլ. Չէնկ. Վանիք.	21

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Իւսկիւտարէն Կամուրջ		Կամուրջէն Իւսկիւտար	
— —	5 50 Պեշիք	— —	7 5
— —	6 20	— —	8 15 Պեշիք
— —	7 5	— —	9 5
— —	8 15 Պեշիք	— —	9 50
1 30	8 20 Վապօր.	1 30	10 10 Պեշիք
2 10	9 —	2 —	10 30 Ֆէրպ.
2 30	9 30	2 10 Պեշիք	10 40 Գզ.
3 — Պեշիք	10 — Ֆէրպ.	3 30	11
3 30	10 15 Պեշիք	4 15	11 25 Ֆէրպ.
3 45 Ֆէրպօթ	10 40	4 30 Ֆէրպօթ	11 20
4 15	11 — Գուզկ.	4 45 Պեշիք	11 50
4 20 Վապ.	11 15 Ֆէրպ.	5 30	11 55 Գզ*
5 — Ֆէրպօթ	11 20	6 — Ֆէրպօթ	12 5
5 5 Պեշիք	11 40	6 20 Պեշիք	
5 20 Վապ.	12 5		

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իւսկիւտարէն Կամուրջ		Կամուրջէն Իւսկիւտար	
— —	6 20	— —	7 5
— —	7 5	— —	8 15 Պեշիք
— —	8 15 Պեշիք	— —	9 5
2 —	8 20 Վապօր.	2 —	9 45
2 45 Պեշիք	9 —	2 45 Պեշիք	10 10 Պեշիք
3 30	9 30	3 30	10 30 Ֆէրպ.
3 45 Ֆէրպօթ	10 — Ֆէրպ.	4 —	10 40
4 20 Պեշիք	10 15 Պեշիք	4 30 Ֆէրպօթ	11 20
4 25 Վապօր	10 45	5 15 Պեշիք	11 25 Ֆէրպ.
5 — Ֆէրպօթ	11 10	5 50	11 40
5 5 Վապօր	11 15 Ֆէրպ.	6 — Ֆէրպօթ	12 5
5 20	11 40	6 20 Պեշիք	
5 50 Պեշիք	12 5		

* Այս երթեւեկութիւն Հրէից տօներուն, և շաբաթ օրերը Գուզկ. չպիտի հանդիպի։

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ
ԲԱՑ Ի ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԷՆ

3 30 Հարէմէն Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
4 45 » » (Կիրակի օրեր ժ. 5 15)
10 30 » » (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 15 » » (Կիրակի օրեր ժ. 10 45ին)
3 10 կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
4 10 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (կիրակի օրերը ժմ. 5ին)։
10 10 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (բաց կիրակի օրերէն)
11 — կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (կիրակի օրերը ժմ. 10 30 ին)։

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷՍԻ
ԵՒ
ԳԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱԲԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 45 Իւսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի
5 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
10 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
11 15 » Գապաթաշ
4 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
6 — Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իւսկիւտար
10 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
11 25 Գապաթաշէն Իւսկիւտար

Ծան. —Օդք միգամած եղած ատեն, շոգենաւք իրենց դրուած տեղը պիտի մնան։ 1886